

Inhoudelijk jaarverslag:
Festival de Betovering 2025

DE BETÖVERING

INTERNATIONAAL KUNSTFESTIVAL VOOR DE JEUGD

Inhoudsopgave	Pagina
Hoofdstuk 1: Algemene Informatie	3
Hoofdstuk 2: Festival de Betovering	6
Hoofdstuk 3: Het beste aanbod van jeugdvoorstellingen en workshops	10
Hoofdstuk 4: Betovering voor iedereen	13
Hoofdstuk 5: Inclusie en Betovering+	17
Hoofdstuk 6: Promotie	18
Hoofdstuk 7: Zakelijk beleid	22
Hoofdstuk 8: De codes	27
Hoofdstuk 9: Kwantitatieve gegevens	35
Bijlage 1: Gerealiseerde programmering	36
Bijlage 2: Samenwerkingen in 2025	38
Bijlage 3: Toegankelijkheid en inclusie	39
Bijlage 4: Betovering-buiten	45
Bijlage 5: Festivalcentrum	50
Bijlage 6: Marketing	53
Bijlage 7: Enquête en impactmeting 2025 (enkele onderdelen)	56

Hoofdstuk 1: Algemene Informatie

Algemene gegevens van de aanvrager	
Statutaire naam instelling:	Stichting De Betovering
Statutaire doelstelling:	De stichting heeft ten doel het organiseren van activiteiten waardoor kunstuitingen van en voor kinderen en jongeren gestimuleerd en gepresenteerd worden en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
Aard van de instelling:	Festival, negendaags, tijdens de herfstvakantie in Den Haag
Bezoek- en postadres:	Prinsegracht 8
Postcode en plaats:	2512 GA Den Haag
Opslagadres	Van Limburg Stirumstraat 41
Postcode en plaats:	2515 PA Den Haag
Telefoonnummer:	070 - 364 22 02
Email:	info@debetovering.nl
Website:	http://www.debetovering.nl

Contactpersoon voor de subsidieaanvraag	
Naam contactpersoon:	Miriam Duiker
Functie contactpersoon:	Directeur
Telefoonnummer contactpersoon:	070 -364 22 02
Email contactpersoon:	m.duiker@debetovering.nl

Financiële gegevens aanvrager	
Rekeningnummer:	NL29 INGB 0008 7121 35
BIC:	INGBNL2A
Ten name van:	Stichting De Betovering, Den Haag

Rechtsvorm	
Rechtsvorm (stichting, vereniging):	Stichting
Jaar van oprichting:	2000
Inschrijving Kamer van Koophandel te:	Den Haag
KvK nummer:	27189663
ANBI nummer:	809188776
RSIN / Fiscaal nummer	809188776
Loonheffingennummer	809188776L01
BTW nummer (BTW-plichtig):	NL 809188776B01

Directie	
Naam:	Miriam Duiker
In functie sinds:	2022
Benoemingstermijn(en):	in dienst jaarcontract

Bestuur in 2025	
functie	Naam [uiterste jaar van aftreden]
voorzitter	Anouk Kamps [2032]
penningmeester	Michiel Hendrix [2027]
lid	Dounia El Baraka (2032)
lid	Paula Udondek (2034)
lid	Pascal Ultee (2034)

Bestuursleden worden voor drie jaren benoemd en zijn tweemaal herbenoembaar voor drie jaren.

Exploitatie 2025:	
Exploitatie 2025 baten kosten*	€ 669.276 € 659.184
Huidige meerjarige subsidies:	
Gemeente Den Haag, Kunstenplan (2025 t/m 2028), in 2025:	€ 270.244
Fonds Podiumkunsten (2025 t/m 2028), in 2025:	€ 64.005
Toegankelijke Stad - Den Haag (2025 t/m 2027), in 2025:	€ 49.400
Cultuurparticipatie Jong Den Haag (2025 t/m 2026), in 2025:	€ 22.500

Ondertekening	
Hierbij verklaart ondergetekende, daartoe statutair bevoegd, dit formulier naar waarheid en zonder voorbehoud te hebben ingevuld.	
Naam:	Miriam Duiker
Functie:	Directeur
Plaats:	Den Haag

handtekening

25-apr-26

Hoofdstuk 2: Festival de Betovering

De Betovering geeft de bewoners van Den Haag en de bezoekers van buiten de stad de mooiste herfstvakantie van Nederland. Kinderen en hun begeleiders genieten van professionele voorstellingen van binnen- en buitenlandse theater- en dansgezelschappen, en van een groot aantal workshops, installaties, performances en korte acts. Het festival speelt zich in de hele stad (en net daarbuiten) af, binnen en buiten, in het centrum en in de wijken. De Betovering is er voor meer dan 21.000 bezoekers met zo'n 200 voorstellingen en 200 workshops op meer dan zestig locaties in de stad. Daarmee presenteren we met trots jaarlijks het grootste culturele samenwerkingsfeest van Den Haag.

Kunst van kwaliteit voor elk kind van nul tot en met twaalf jaar. Dat is de missie van De Betovering. In een stad die zo divers is samengesteld is het ook de komende jaren onze grootste uitdaging om alle kinderen - ongeacht inkomen, opleidingsniveau, culturele achtergrond van hun ouders/verzorgers - de gelegenheid te geven om te participeren in de kunsten. We doen dat samen met de Haagse culturele instellingen, welzijnsinstellingen, woningbouwcorporaties, belangenorganisaties, scholen, wijkcentra, (buurt)verenigingen, openbaar vervoer, winkels, bedrijven, bibliotheken en organisaties voor kinderopvang. De verrijking die kunst- en cultuurdeelname biedt wensen wij ieder kind toe. We zetten ons in om zoveel mogelijk kinderen een bijzondere culturele ontmoeting te geven.

Artistieke werkwijze

Kunst zet de ramen van geest en hart bij mensen open. De interesse voor cultuur moet bij kinderen zo vroeg mogelijk worden aangewakkerd om voldoende de kans te krijgen om te beklijven, gewoon en onmisbaar te worden. Dat gebeurt binnen het onderwijs met kunsteducatie. Cultuurdeelname buiten schooltijd, zoals De Betovering die aanbiedt, is daarop een essentiële aanvulling. We dragen eraan bij om de kunsten een plaats te geven in leven van zoveel mogelijk kinderen, en geven daarbij extra aandacht om die kinderen te bereiken voor wie bezoek aan kunst en cultuur niet vanzelfsprekend is.

Bij de keuze van de voorstellingen stellen we hoge eisen. Zo kijken we naar de kwaliteit van het concept van de productie, het niveau van de performers, de oprechtheid van de makers en authenticiteit van het werk. We hebben een voorkeur voor schurende, verrassende, betoverende, verrijkende, avontuurlijke en eigenwijze voorstellingen. Vooral de voorstellingen die nieuwe perspectieven openen voor het publiek, een spiegel kunnen zijn en ruimte geven voor uiteenlopende reacties en interpretaties programmeren we graag. Dat kunnen voorstellingen zijn die in een eenvoudige vorm gecompliceerde levensvragen aan de orde stellen. Met ons aanbod stimuleren we de verbeeldingskracht van de kinderen.

Daarom geven we de voorkeur aan ‘gelaagde’ voorstellingen, zonder een enkelvoudige moraal of vormen van effectbejag. We gaan gedurfde keuzes voor controversiële producties niet uit de weg, maar voorop staat dat we inhoudelijk toegankelijke jeugdvoorstellingen programmeren. Natuurlijk willen we in het totale aanbod alle leeftijdsgroepen goed kunnen bedienen. We zijn ons zeer bewust van de verwachte impact van een voorstelling op kinderen van verschillende leeftijden. Buitenlandse producties programmeren we alleen als ze een uniek karakter hebben en daarmee aanvullend zijn op het binnenlandse aanbod.

Ons festivaltheaterprogramma komt tot stand in samenspraak met de theaters, waarbij De Betovering leidend is. Voor de partners die een workshopprogramma aanbieden hebben wij de rol van curator. De eindregie ligt altijd bij De Betovering, als organisator en artistiek eigenaar van het festival.

Drie pijlers

Wij onderscheiden drie pijlers die de fundering vormen van de programmaliijnen die door het gehele festival verweven zijn.

Het beste aanbod van jeugdvoorstellingen en workshops

De betaalde festivalvoorstellingen uit binnen- en buitenland en workshops presenteren we samen met 65 locaties in het Haagse culturele veld. Van Koninklijke Schouwburg, Mauritshuis en Amare tot het Laaktheater, Muzee en Vadercentrum Adam. We kiezen programma’s conform onze artistieke uitgangspunten, zoals in bovenstaande paragraaf uiteengezet. In de periode 2025-2028 willen we daarbij extra aandacht besteden aan programmering voor nul- tot vierjarigen, maar ook aan taal- en literatuurprogramma’s.

Betovering voor iedereen

Wij doen er alles aan om ook het publiek te bereiken dat zijn weg naar ons festival nog niet gevonden heeft. Met *Betovering-buiten* reizen we inmiddels naar 5 wijken in met mini-festivals tussen flatblokken en op pleinen. Dit programma vindt plaats met de drie Haagse woningcorporaties HaagWonen, Hofwonen en Staedion. Ook organiseren we voorstellingen in en met alle Haagse bibliotheken. We initiëren coproducties om het cultureel diverse aanbod te vergroten en een Programmagroep adviseert ons op het gebied van diversiteit in programmering. We organiseren straattheater in de binnenstad en Scheveningen en zoeken op allerlei manieren naar een divers programma voor een divers publiek. Om financiële drempels weg te nemen werken we samen met o.a. Ooievaarspas en Stichting Quiet en zijn veel activiteiten gratis. Ons toegankelijke (gratis) centrale *Festivalcentrum* is in Theater aan het Spui. Hier is het hart van De Betovering, de hele week dé ontmoetingsplek voor alle kinderen en het vertrekpunt naar al onze activiteiten.

Inclusie en Betovering+

Bij alles wat we doen hebben we inclusie in gedachten. Als voorstellingen ‘prikkelrijk’ zijn, geven we dat in ons programmaoverzicht aan en bieden we passende voorzieningen. In het festival geven we al jaren veel ruimte aan *Language No Problem* (LNP). Daarnaast bieden we programma’s aan met een doventolk en programmeren we voorstellingen met audiodescriptie, inclusief een *Meet & Feel*-ontmoeting met de makers. Met *Betovering+* richten we ons op het speciaal onderwijs. Daarbij werken we intensief samen met drie Haagse scholen voor speciaal (basis-)onderwijs.

Hoofdstuk 3: Het beste aanbod van jeugdvoorstellingen en workshops

Ons theateraanbod – met 59 producties in 128 uitvoeringen – kwam in 2025 voor het grootste deel uit Nederland, aangevuld met buitenlandse voorstellingen. We programmeerden conform de onder ‘Artistieke Werkwijze’ uiteengezette voorwaarden. Bij het samenstellen van het programma hielden wij diversiteit en inclusie continu in gedachten. We verkozen kwaliteit boven kwantiteit, letten op vernieuwing en gaven voorrang aan bijzondere producties die normaal gesproken niet of moeilijker in de theaters in Den Haag kunnen worden geprogrammeerd. In bijlage 1 vindt u de lijst met geprogrammeerde voorstellingen. De meest bijzondere voorstellingen van het festival in 2025 waren voor ons *Atemporal* van Ayu Compagnie, *Wier* van Laika, *Let’s go Barbie* van MaasTD, *Ballroom* van Post uit Hessdalen, *Gammel* van Studio Figur en bovenal *KID.* van Theater Artemis, BOG. en Hetpaleis.

Onze buitenlandse programmering bestond in 2025 uit 6 producties met 22 uitvoeringen. Ter inspiratie en om voorstellingen te ‘scouten’ bezochten we een aantal buitenlandse festivals: Krokusfestival (Hasselt), De Gevleugelde Stad (Ieper), Imagnate (Edinburgh) en Puglia Showcase Kids (Puglia) en uiteraard diverse Nederlandse festivals en voorstellingen.

Aan ons ‘delegates programma’ namen 16 mensen uit binnen- en buitenland deel. De geïnteresseerde internationale programmeurs kwamen uit India, België, Duitsland, Turkije en Italië. Voor hun ontvangst werkten we nauw samen met het Fonds Podiumkunsten en organiseerden we naast het voorstellingsbezoek een aantal gezamenlijke netwerkmomenten. Samen met ASSITEJ Nederland organiseerden we voor 50 geïnteresseerden (makers en presentors) een meet-up met als onderwerp “*Connecting young audiences - How to inspire and exchange with the neighbourhood*”. Hieraan namen de meeste delegates en een aantal leden van ASSITEJ Nederland deel. Voor De Betovering was dit een mooie gelegenheid om onze expertise en netwerk te onderhouden en te vergroten, maar ook de opgedane kennis rondom het project Betovering-buiten te delen middels een presentatie door onze projectleider. Voor de Nederlandse gezelschappen functioneert De Betovering op die manier als een soort showcase, waar regelmatig internationale speelbeurten uit voort komen.

Het aantal workshops dat we in 2025 brachten was 68 (in 216 uitvoeringen). We zien hierin een belangrijke meerwaarde naast ons aanbod van voorstellingen, want ze zorgen voor verdieping en reflectie bij de jonge bezoekers. Onze partners zorgden ervoor dat de workshops ook dit jaar speciaal voor het festival op maat worden gemaakt en leggen de inhoud aan ons voor. De Betovering is eindverantwoordelijk voor de selectie van het aanbod. Belangrijke criteria zijn zeggingskracht en originaliteit.

De workshops worden gegeven door professionele vakdocenten en kunstenaars en zijn doorgaans inhoudelijk gekoppeld aan een voorstelling of aan een begeleid museum- of galeriebezoek. Ze zijn onderscheidend zijn ten opzichte van het jaarrond aanbod in de stad. Het totale aanbod was gevarieerd en bereikte zoveel mogelijk groepen en leeftijdscategorieën.

Aan programma voor de doelgroep 0 - 4 jaar besteedden we expliciet aandacht, omdat kunstzinnige activiteiten voor deze leeftijdsgroep veel impact hebben, ook op de ouders, en hopelijk voor hun toekomstige cultuurdeelname. Van het totale programma-aanbod (voorstellingen, workshops en installaties) was 44% geschikt voor baby's en/of peuters. We overleggen jaarlijks met Festival /Platform Twee Turven Hoog en impresariaat Bureau Vanaf2 in de zoektocht naar voor deze leeftijdsgroep geschikt werk. Vanwege de vaak lage capaciteit bij deze voorstellingen, is de programmering in verhouding duurder.

Leesbevordering en literatuur vinden wij belangrijk en geven we graag aandacht in ons programma. We werkten in 2025 onder meer samen met Huis van Gedichten, Huis van het Boek, Qissa, Writers Unlimited en de bibliotheken.

In Qissa vonden we een partner waarmee we beginnende schrijvers een podium kunnen bieden voor een theatrale presentatie tijdens de Betovering. In 2025 ontwikkelde Shirod Bholasingh op basis van zijn eerste kinderboek *Ohmen* een aantal workshops. Deze presenteerden we in een bibliotheek, het Laaktheater en in Amare. In *Het meisje met de zadjes in het haar* vertelde Nancy Bosmans in samenwerking met Writers Unlimited uit haar gelijknamige boek.

Hoofdstuk 4: Betovering voor Iedereen

Wij vinden het belangrijk dat wat wij op het podium brengen zoveel mogelijk diversiteit meebrengt. Daarom hebben we een programmagroep en een kinderpanel in het leven geroepen, maar initiëren we ook coproducties. We willen stimuleren dat verschillende perspectieven en verhalen verteld worden aan een brede doelgroep van kinderen en hun ouders.

Programmagroep en Kinderpanel

De zeggingskracht van kunst kan voor elk kind anders zijn en een belangrijk aspect daarbij is culturele achtergrond. Dat vraagt om het vermogen om bij het programmeren te denken vanuit uiteenlopende perspectieven. Sinds 2024 werken we daarom samen met een (cultureel) divers samengestelde programmagroep die ons adviseert bij de samenstelling van ons programma. Deze Programmagroep bestond in 2025 uit specialisten met verschillende culturele achtergronden en ervaringen: Mohamed Aadroun, Sara Giampaolo, Manuel Segond von Banchet, Kiran Sukul en Nathania Velasquez. De programmagroep heeft als voorzitter ons bestuurslid Dounia El Baraka. Zij helpen ons goed oog te hebben voor diversiteit op het podium, wijzen op kansen en mogelijkheden. Het oorspronkelijke plan was deze groep zo'n vier tot vijf keer per jaar bijeen te laten komen. Voortschrijdend inzicht deed besluiten de groep alleen bijeen te laten komen als er concrete onderwerpen of vraagstukken op tafel liggen en op het moment voordat het programma vorm krijgt. In 2025 kwam de groep twee keer bijeen. De gesprekken met en tips van deze adviesgroep zijn zeer waardevol voor de medewerkers van De Betovering.

Ook het perspectief van kinderen willen we meer laten horen als klankbord voor ons team. In deze Kunstenplanperiode hebben we daarom een 'Kinderpanel'. De leden bezoeken De Betovering en delen na afloop hun ervaringen met ons. De groep bestaat deels uit kinderen die ook zitting hebben in de Haagse Raad van Kinderen (Stichting Leergeld). In 2025 bestond ons Kinderpanel uit Aly (5) en zijn zus Alya (16), Sarah-Lin (9), Avaneesh (13), Bes (12), Jiya (12), Nikhil (14), Puck (11) en Sees (10).

Het Kinderpanel bezocht veel voorstellingen en workshops tijdens het festival en oordeelde zeer positief. Zij maakten extra promo tijdens een uur lang uitzending op Den Haag FM. Tijdens de evaluatie vertelden ze over hun ervaringen over bijvoorbeeld de inhoud van voorstellingen, passende leeftijden, de toegang en ontvangst in het theater.

Betovering&Co

Onder de noemen Betovering&Co zijn we in de nieuwe Kunstenplanperiode overgegaan tot het kleinschalig coproduceren – of doen produceren – van nieuwe programma's.

Onze openingsvoorstelling toonde in 2025 het resultaat van een bijzonder samenwerkingsproject met Theaterschool Rabarber en Cat Smits Company: [*Bigger than Life*](#).

We wilden een opening helemaal door en voor kinderen en daarbij expliciet -naast de Rabarberleerlingen- ruimte geven aan kinderen die nog niet eerder theater hadden gemaakt. We organiseerden met z'n drieën kennismakingsworkshops in de stad op uiteenlopende locaties (o.a. Cultuurankers en een bibliotheek), waar maar liefst 140 kinderen gemotiveerd op af kwamen. Vanuit die eerste groep belangstellenden is toegewerkt naar een groep van 18 kinderen, deels Rabarberleerlingen en deels 'nieuwe' kinderen. Deze groep heeft een maak-, repetitie- en speltraject gevolgd van een half jaar. De voorstelling was inhoudelijk prachtig en bovendien beide keren uitverkocht. Voor de spelers was dit theateravontuur een onvergetelijke reis. De impact op de zowel de ervaren als de nieuwe kinderen, hun families en ook de samenwerkende organisaties is groots te noemen. Kinderen die na deze ervaring door wilden bij Theaterschool Rabarber zijn begeleid in de (ook financiële) mogelijkheden.

Samen met Theater De Vaillant ondersteunden we de totstandkoming van *Bon Dia in de Jungle* (4+) van Izaline Calister en Thijs Borsten. Een zeer geslaagde kleutervoorstelling die ontzettend goed werd ontvangen door het publiek. We lieten deze coproductie, behalve twee keer in Theater De Vaillant, ook nog twee keer tijdens De Betovering spelen in Theater Dakota en het Laaktheater. [*Bon Dia in de Jungle*](#) toert voorlopig nog door Nederland, we zijn er trots op dit mede mogelijk te hebben gemaakt.

Samen met Amare gaven we Poernima Dance Company de opdracht om een voorstelling voor kinderen te maken. Dat resulteerde in *Apsara* (5+), een voorstelling die drie verschillende Indiase danstradities presenteerde. Om de maker te helpen deze voorstelling in de toekomst steviger uit te werken hebben we haar via onze Programmagroep in contact gebracht met MaasTD.

Ook de eerdergenoemde samenwerkingen met Writers Unlimited (*Het Meisje met de zaadjes in het haar*) en Qissa (*Ohmen*) zijn voorbeelden waarin we nieuw werk vanuit verschillende perspectieven stimuleren.

Voor veel kinderen en gezinnen in Den Haag is geld een probleem. Een belangrijk instrument om nieuw publiek te bereiken is daarom het mogelijk maken van gratis toegang. Het Festivalcentrum, Betovering-buiten en de bibliotheekvoorstellingen zijn allemaal gratis toegankelijk. Voor een aantal voorstellingen stellen we samen met de theaters vrijkaarten beschikbaar aan Stichting Quiet en bij alle betaalde activiteiten geldt een korting van 50% voor houders van de Ooievaarspas.

Bibliotheekvoorstellingen

In alle zeventien bibliotheken van Den Haag brengen we een gratis toegankelijk en theateraal programma voor kinderen uit de buurt. De voorstellingen zijn ontzettend populair en zitten meestal meer dan vol. De voorstellingskosten delen we met de bibliotheken. Hierdoor konden we dit jaar *Vleertje Muis*, *SlodDe & VoS op Boevenpad*, *De Ridder zonder Billen* en *&Julia* programmeren. Behalve *&Julia* zijn al deze programma's geschikt voor peuters, wat ze uitermate geschikt maakt voor een vroege theaterervaring.

Betovering-buiten

Betovering-buiten groeide in 2025 van vier naar vijf dagen en locaties. We zijn trots op de samenwerking met inmiddels drie Haagse woningcorporaties. Voortschrijdend inzicht leert dat toegroeien naar acht dagen (zoals geopperd in ons beleidsplan) productioneel niet haalbaar is. De dagen zijn te zwaar en in twee ploegen werken zou het project te duur maken. We achten zes het maximaal haalbare, met een rustdag in het midden. Omdat Betovering-buiten een zeer veelomvattend onderdeel van De Betovering was, hebben we een uitgebreid verslag opgenomen in bijlage 4.

Straattheater

Marketing Haagse Binnenstad en Buitengewoon Scheveningen hielpen ons dit jaar om straattheater in de stad te brengen, zodat publiek ook gewoon op straat (onverwacht) een magische ervaring kan opdoen. Dit jaar stonden voorbijgangers oog in oog met een heuse neushoorn en giraffes in de Grote Marktstraat en konden ze 'cabriolet' in karretjes door een autowasstraat op Scheveningen. Het brengen van straattheater is duur en productioneel veeleisend, maar veroorzaakt herkenning en werkt ontzettend goed voor onze naamsbekendheid. Voor het passerende publiek is straattheater bovendien zeer laagdrempelig en uitnodigend. De social media berichten over twee giraffes en een nijlpaard in de Grote Marktstraat waren niet te stoppen. Op TikTok waren bijvoorbeeld meer dan 4.000 reposts van een [bezoekersfilmpje](#).

Festivalcentrum

Het Festivalcentrum in Theater aan het Spui was ons centrale ontmoetingspunt in de stad, waar kinderen dagelijks terecht konden voor een doorlopend en gratis programma. Met de aangeboden activiteiten zoals het meebouwen aan het kunstwerk van Collective Paper Aesthetics (Noa Haim) stimuleerden we samenwerken, samenbouwen en creativiteit. Door het open en toegankelijke karakter trekt het festivalcentrum een divers publiek uit de hele stad. De Betovering wordt hier afgesloten met een groot, gratis en breed toegankelijk slotfeest. Voor een uitgebreid inhoudelijk verslag van onze activiteiten in 2025 in het Festivalcentrum verwijzen we naar bijlage 5.

Hoofdstuk 5: Inclusie en Betovering+

We blijven als festival actief investeren in programma's voor kinderen voor wie het niet vanzelfsprekend is om te kunnen bewegen, stilzitten, horen, zien, de Nederlandse taal te verstaan, of om veel prikkels te verwerken. We hebben op dat gebied al veel expertise opgebouwd. Als voorstellingen 'prikkelrijk' zijn, geven we dat in ons programmaoverzicht aan. In het festival geven we al jaren veel ruimte aan *Language No Problem* (LNP) voorstellingen. We streven ernaar dat ongeveer een derde van ons aanbod LNP is. In 2025 waren 23 van de 69 unieke voorstellingen en 53 van de 82 overige unieke activiteiten LNP. Met 'uniek' bedoelen we het aantal producties en niet het aantal uitvoeringen.

We boden in 2025 programma's aan met een doventolk, en gingen door met het programmeren van voorstellingen met audiodescriptie, inclusief een *Meet and Feel* ontmoeting met de makers. In Het Koorenhuis organiseerden we in samenwerking met KOO een feestelijke inclusieve dag or iedereen die zich tussen de 6 en 12 jaar voelde.

Onder de noemer 'Betovering+' lieten we docenten en kinderen in het Speciaal (Basis) Onderwijs een theateraal traject beleven dat we samen met Theater Artemis op maat konden aanbieden. Zo proberen we een stevige verbinding te leggen tussen het festival, de scholen, de leerlingen en de ouders/verzorgers. We vinden het essentieel dat deze kinderen gezien worden en volwaardig deel kunnen nemen aan kunst en cultuur. Deze samenwerking met het speciaal onderwijs biedt ons ook de mogelijkheid om onze deskundigheid op het gebied van inclusie verder te vergroten en te leren van deze kinderen en hun begeleiders.

Voor een overzicht van al onze activiteiten op het gebied van Inclusie en Toegankelijkheid verwijzen wij naar bijlage 3.

Hoofdstuk 6: Promotie

De afgelopen jaren heeft De Betovering veel aandacht besteed aan het opbouwen van een breed netwerk en een brede naamsbekendheid in en rondom Den Haag. We zijn een begrip in de stad, bezoekers komen jaarlijks terug en geven ons een hoge aanbevelingsscore. Maar we willen graag ook nieuwe doelgroepen bereiken.

In 2025 hadden we 21.077 bezoeken, waarvan 14.171 kinderen. Nieuw dit jaar was een vroegere start van onze communicatie. Vanaf 1 juli 2025 maakten we het festival programma bekend.

Ons publiek: drie categorieën – extra aandacht voor ‘Iedereen welkom’

Ons publiek bestaat uit kinderen van nul tot en met twaalf jaar en hun begeleiders. Dit publiek vernieuwt zich in de loop der jaren vanzelf, wat maakt dat we altijd actief zichtbaar moeten blijven in de stad. De begeleiders zijn vaak ouders/verzorgers, maar ook grootouders of professionele begeleiders vanuit kinderdagverblijven en wijkcentra. Voor een deel komen ze van buiten de Haagse regio. We onderscheiden drie hoofddoelgroepen, naar hun bezoekmotief: ‘Kindrijke cultuurvreter’, ‘Actieve vermaakvangers’ en ‘Iedereen welkom’. Onder die laatste groep verstaan we kinderen voor wie cultuurdeelname niet vanzelfsprekend is. De eerste groep is zelf meer dan gemiddeld geïnteresseerd in kunst en cultuur en wil dit aan de kinderen meegeven. De tweede categorie zoekt een vrijetijdsbesteding voor de kinderen in de herfstvakantie. Onze eigen derde categorie ‘Iedereen welkom’ krijgt de komende jaren extra aandacht. Zij ondervinden de hoogste drempels bij het bezoek aan kunst en cultuur, zoals onbekendheid met deelname aan kunst en cultuur, zwakke of geen beheersing van de Nederlandse taal, te hoge toegangsprijzen en (kosten van) de reis. Ook vallen in deze groep de kinderen met een beperking en hun ouders/verzorgers.

Kinderen informeerden we rechtstreeks via de scholen met een brochure in iedere rugzak. Samen met de Vakantiepas is De Betovering de enige folder die jaarlijks op scholen wordt uitgedeeld. Ouders / verzorgers informeerden we volop via digitale middelen met een centrale plek voor onze (opgefriste) website. Sinds 1 juli 2025 voldoet de website volledig aan de WGAC-toegankelijkheid eisen. Online ondersteunen we dit met onze eigen nieuwsbrieven, social media waarbij TikTok een nieuw kanaal was en advertentiecampaagnes. Daarnaast maken we veel eigen content (foto en video). Gericht zetten we wijkflyers of Engelstalige flyers in. In de festivalweek kleden we de stad aan met citydressing (out of home posters, schermen en vlaggen). We zoeken in de media actief naar free publicity. Zo konden we in de festivalweek iedere ochtend iets vertellen op Den Haag FM en stonden we in de Volkskrant. Met Kidsproof sloten we een barterdeal voor veel aandacht voor het festival. Nieuw dit jaar was onze WhatsApp service.

Tijdens het Spotlight Festival (nieuwe vorm UITfestival) op zaterdag 6 september 2025 waren we op het cultuurplein in Amare aanwezig.

Op het Ooievaarspas UIT Festival, gericht op een doelgroep met weinig geld, op zondag 7 september hebben we ook een goede promotie kunnen maken in de wijk Escamp. Op de markt bleek dat De Betovering goed bekend was. Veel bezoekers zijn geweest op onze gratis onderdelen.

Voor Betovering-buiten bepaalden we per wijk of stadsdeel de aanpak om bewoners te bereiken in samenspraak met de daar aanwezige Cultuurankers, buurthuizen en andere partners. Door de drie nauw bij ons betrokken woningcorporaties werden huis –aan-huis flyers en posters verspreid met daarop de specifieke informatie over Betovering-buiten in hun eigen wijk. Via hen en de wijkorganisaties wordt de informatie met name digitaal verspreid via de vele app-groepen die reiken tot achter de voordeuren van de wijk. Iedereen die op onze website het filter ‘gratis’ aanzette kwam uit bij deze onderdelen. We hebben sterk de indruk dat Betovering-buiten vooral werd bezocht door buurtbewoners en het Festivalcentrum door een veel bredere groep belangstellenden.

Kinderen met een beperking kunnen het festival bezoeken dankzij onze specifieke aanpassingen. Dat communiceren we op onze website, evenals of een voorstelling ‘Language-No-Problem (LNP)’ of ‘prikkelrijk’ is. We vragen elk jaar aan de locaties om informatie over hun toegankelijkheid duidelijk aan ons bekend te maken. We bereiken doelgroepen onder andere via de websites kidsproofplus.nl, komthetzien.nl, doof.nl en door een uitgebreide mailing naar al onze nieuwsbriefhouders. Hierin worden ook scholen voor speciaal onderwijs in de regio meegenomen. Door onze aanwezigheid op het Speciaal (Basis) Onderwijs via Betovering+ kunnen we rechtstreeks in gesprek met ouders en begeleiders van deze doelgroepen.

Een uitgebreid verslag van alle uitingen vindt u in bijlage 6.

Evaluaties en publieksonderzoek

Jaarlijks nemen we onder ons publiek een enquête af. We verzamelen zo informatie over veranderingen in de cultuurparticipatie van ons publiek, over de effectiviteit van onze publiciteitsuitingen en hun waardering van het festival. We vragen naar onder meer hun postcode, naar het aantal programma’s dat de kinderen tijdens het festival bezoeken en hoe vaak ze door het jaar heen naar het theater of museum gaan. We vragen onze bezoekers niet naar hun eigen culturele achtergrond, maar wel naar hun interesse in afzonderlijke culturen.

Bij het verspreiden van de (digitale) vragenlijsten signaleren we dat de meeste mensen niet op een enquête zitten te wachten. Men is vaak huiverig om gegevens als postcodes + huisnummer te delen. Met stickers, iPads en als beloning een pin hebben we geprobeerd onze bezoekers te verleiden om een enquête in te vullen.

Uiteindelijk hadden we 206 respondenten, waaronder 75 bezoekers van het Festivalcentrum en Betovering-buiten.

De resultaten van de enquête zijn bijgevoegd in bijlage 7

We evalueren ons festival behalve met het publieksonderzoek ook met de deelnemende festivallocaties en organisaties. Daarnaast doen we mee aan het Publieksonderzoek Culturele Sector Den Haag, jaarlijks gecoördineerd door The Hague & Partners. Voor de publiciteit meten we onze inspanningen en resultaten via de Media Info Groep voor zowel print, radio, TV en online (social) media.

Prijsbeleid: lage prijzen, een festival voor iedereen

De voorstellingen en workshops in het festival hebben een lage toegangsprijs. Sinds 2023 varieert de toegangsprijs per locatie van gratis tot €8,50, dit konden we in 2025 vasthouden. Enkele kostbare producties hebben een aangepaste prijsstelling van maximaal €13,-. Er zijn veel gratis activiteiten, zoals het reizende Betovering-buiten in de stadsdelen, theaterproducties in alle bibliotheken, het straattheater, het Festivalcentrum en het slotfeest. We bieden de Ooievaarspashouders altijd 50% korting op al onze toegangsprijzen. Daarnaast stelden we voor enkele voorstellingen een aantal kaarten gratis beschikbaar voor Stichting Quiet.

Hoofdstuk 7: Zakelijk beleid

De Betovering is een groot cultureel evenement, dat uiterst efficiënt wordt georganiseerd door een klein kernteam - aangevuld met ZZP'ers en vrijwilligers - dat in staat is om uitstekend samen te werken met vele organisaties in Den Haag. De Betovering heeft een sterke positie binnen het vakgebied, nationaal en internationaal. We volgen de codes *Cultural Governance*, *Fair Practice* en Diversiteit & Inclusie. We hebben belangrijke stappen gezet op het gebied van *Fair Pay* en risicobeheersing. Diversiteit en inclusie krijgen hoge prioriteit in onze plannen.

Organisatiestructuur

Stichting De Betovering bestaat uit een bestuur en een slagvaardig kernteam. Het bestuur startte 2025 met twee vacatures die in het voorjaar werden ingevuld door Paula Udondek en Pascal Ultee. Het kernteam van De Betovering bestond in 2025 uit een directeur (loondienst voor 28 uur per week) die artistiek en zakelijk eindverantwoordelijk is, en een vaste medewerker die zich onder andere met de programmering bezighield (loondienst voor 28 uur per week). Beide zijn vanaf 2025 vier uren per week meer gaan werken om overuren en te hoge werkdruk tegen te gaan. Daarnaast was tot 1 juli een medewerker in loondienst als projectleider voor Betovering-buiten. Wegens langdurige ziekte zijn haar werkzaamheden in de praktijk verdeeld onder tijdelijk ingehuurde krachten en extra uren voor andere medewerkers. Voor Betovering+ was een projectleider op ZZP-basis aan het werk in de periode februari t/m december. Van februari t/m juli werkte een stagiaire mee aan inclusie en marketing. Op verschillende momenten in het jaar huurden we extra kennis in voor marketing, social media, vrijwilligerscoördinatie, productie, fondsenwerving, websitebeheer en vormgeving. Zo vullen we het kernteam aan met een flexibele schil van externe freelancers en vrijwilligers die merendeels al jaren aan ons verbonden zijn. Doordat we aanvullende activiteiten hebben uitgevoerd (en bekostigd met behulp van fondsen en sponsors) werden meer mensen ingezet dan oorspronkelijk begroot in het meerjarenbeleidsplan.

De financiële administratie is uitbesteed, in oktober 2025 zijn we overgestapt van Administratiekantoor Lucro naar U Adviseurs.

MEDEWERKERS DE BETOVERING	MJB 2025-2028		realisatie 2025	
	aantal fte	aantal personen	aantal fte	aantal personen
Totalen medewerkers	2,60	13	3,42	13
- waarvan in loondienst	1,89	3	2,30	3
- waarvan inhuur / opdracht / zzp	0,71	10	1,12	10
Aantal stageplaatsen	n.t.b.	n.t.b.	0,80	1
Aantal vrijwilligers	0,30	35	0,40	37

Bedrijfsrisico's

We hebben in de afgelopen jaren maatregelen genomen om de bedrijfsrisico's te verkleinen. Sinds 2022 is ons kernteam in loondienst, zodat er geen sprake kan zijn van schijnzelfstandigheid. Er zijn een abonnement bij een ARBOdienst en een verzuimverzekering afgesloten om uitval te kunnen voorkomen en opvangen. Hiervan moesten we in 2025 helaas gebruik maken, waardoor de premie van de verzuimverzekering in 2026 flink stijgt.

In januari 2025 hebben we de overstap gemaakt van Dropbox naar Teams onder begeleiding van IT For You, zij bewaken de inrichting en veiligheid van onze netwerk omgeving en maken back-ups.

Alle facetten van ons werk zijn omschreven in handboeken, die tot in detail laten zien wat waar wanneer moet gebeuren in alle aspecten van de organisatie. We werken met een jaarkalender waarin alle belangrijke planningsmomenten terugkomen, inclusief taakverdeling. De handboeken en de jaarkalender maken het mogelijk efficiënt te werken.

We hebben een op maat gemaakt plannings- en programmeringsprogramma. Onze partners kunnen bijvoorbeeld hun programmavoorstellen indienen via het *backend* van dit systeem. Dat programma geeft ons ook houvast bij belangrijke deadlines en minimaliseert de foutmarge. Alle theaterprogramma's die in De Betovering zijn opgenomen staan bij ons onder contract. De kosten voor alle voorstellingen – met uitzondering van de openingsvoorstelling – delen we met de theaters, net als de recettes. Zo zijn de risico's gedeeld. De kosten en opbrengsten uit de workshops lopen jaarlijks gelijk op, zonder noemenswaardig risico.

De werving van fondsen is elk jaar intensief, spannend en zeker geen vanzelfsprekendheid. In 2025 lukte het om de begroting rond te krijgen met de beoogde fondsen en sponsors, waardoor we naast de kernprogrammering sterk konden inzetten op alle onderdelen die *Betovering voor Iedereen* mogelijk maken.

Financieel

Het eerste jaar in de nieuwe Kunstenplanperiode bracht een nieuwe begroting met zich mee. Het kernprogramma en de basisorganisatie konden we grotendeels bekostigen van de meerjarensubsidies van de Gemeente Den Haag en het Fonds Podiumkunsten. Voor de aanvullende festivalonderdelen, zoals Betovering-buiten, Betovering+ en het Festivalcentrum, hebben we extra financiering gezocht. De fondsen- en sponsorwerving waren succesvol, waardoor we naast de kernprogrammering sterk konden inzetten op alle onderdelen die *Betovering voor Iedereen* mogelijk maken.

Dat heeft het festival erg goed gedaan; we hebben heel veel kinderen blij gemaakt, die anders niet naar ons toe zouden komen. Fondsen- en sponsorwerving (en -verantwoording) is elk jaar opnieuw een grote en arbeidsintensieve exercitie waaraan in de periode december tot en met april bijna alle werkbare uren van de directeur besteed worden. We zijn opgetogen dat het in 2025 gelukt is alle gedroomde Betovering-onderdelen te financieren en hopen dit de komende jaren te kunnen blijven doen om een inhoudelijk sterk festival neer te zetten met een goede spreiding over de stad.

We signaleren dat voorstellingen de laatste jaren fors duurder werden, zeker die uit het buitenland. Veel theaters waarmee we samenwerken hebben bovendien minder budget om mee te delen in de uitkoopsommen. Hierdoor dreigt verschraving van ons programma-aanbod, dit is een onderwerp dat in 2026 bovenaan de agenda staat. Vooral de Cultuurankers in Den Haag hebben grote financiële zorgen en een aantal kan minder deelnemen aan De Betovering dan een paar jaar geleden het geval was. De continuïteitsreserve rond het huidige niveau is wenselijk als buffervermogen om eventuele exploitatietekorten te kunnen opvangen die (bijvoorbeeld) kunnen voortvloeien uit tegenvallende recettes of tegenvallende fondsenwerving.

Het eigen vermogen helpt ons bovendien om kort na het festival alle gezelschappen en medewerkers te kunnen uitbetalen, terwijl recettes en btw pas veel later terugkomen. Voornamelijk door een onverwachte algemene gift van 5.000 euro en hogere recettes dan begroot konden we een bestemmingsfonds van 10.000 euro creëren voor een bijzondere opening van ons festival in 2027. De bestemmingsreserve van het Fonds Podiumkunsten over 2021-2024 is in 2025 niet gebruikt.

Duurzaamheid

We zijn aangesloten bij Stichting Stimular en gebruiken de Milieubarometer als instrument om onze footprint in de gaten te houden. Voor onze internationale programmering maken we steeds de afweging of het laten reizen van een buitenlands gezelschap te rechtvaardigen is en of er een tournee aan gekoppeld kan worden. Daar staat tegenover dat het voor de delegates (internationale programmeurs) een grote besparing op hun reiskilometers oplevert als ze op één bestemming – Den Haag – in een aaneengesloten periode zoveel verschillende voorstellingen kunnen zien. We beperken vlieguren tot het minimum, ook bij onze eigen bezoeken aan buitenlandse festivals. De catering tijdens het festival is zoveel mogelijk biologisch, vegetarisch en lokaal. In de contracten met partners en spelers wijzen we op het belang van duurzaam werken en waar mogelijk doen we aan afvalscheiding, ook op locatie. Via sociale media promoten we bij het publiek het gebruik van openbaar vervoer en de fiets. We hergebruiken marketingmaterialen zoals vlaggen en kiezen voor duurzamere alternatieven met drukwerk.

Lidmaatschappen

In 2025 waren we lid van Kunsten '92, het Haags Cultuur Overleg, ASSITEJ Nederland en de Verenigde Podiumkunst Festivals. Vanuit dat laatste lidmaatschap zijn we in 2025 aspirant-lid van het NAPK geworden, een welkome en leerzame aanvulling.

Hoofdstuk 8: De codes

Governance Code Cultuur

Het bestuur bestond in 2025 uit vijf onafhankelijke leden en vergaderde viermaal, waarvan één keer deels zonder directeur. Het bestuur handelde daarbij altijd vanuit het perspectief van de maatschappelijke doelstelling van De Betovering.

De naleving van de code wordt jaarlijks geagendeerd en besproken. De directeur voorziet het bestuur tijdig van alle informatie die nodig is voor een goede taakvervulling door het bestuur. Uitgangspunt hierbij is 'no surprises'. De directeur legt tijdens de bestuursvergaderingen verantwoording af over de gang van zaken binnen de organisatie, zoals over de programmering, personeel, financiën, administratie, doelgroepenbeleid, publiciteit en samenwerkingsverbanden. Jaarlijks besluit het bestuur over het door de directeur voorgestelde jaarplan, de jaarbegroting, het jaarverslag en de jaarrekening. De voorzitter van het bestuur voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur en ook eventuele nevenfuncties van de bestuursleden en directeur worden jaarlijks besproken. Medewerkers van het kernteam nemen regelmatig deel aan de bestuursvergaderingen en kunnen onderwerpen agenderen. Vanuit het bestuur is een vertrouwenspersoon aangewezen voor alle aan De Betovering verbonden medewerkers.

De Governance Code Cultuur bevat acht principes, die uitgaande van het bestuursmodel directie/bestuur, door de Betovering als volgt worden nageleefd.

1. De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarden te creëren, over te dragen en/of te bewaren.

De Betovering heeft ten doel het organiseren van activiteiten waardoor kunstuitingen van en voor kinderen [0-12 jaar] gestimuleerd en gepresenteerd worden. Het festival heeft een breed samengestelde doelgroep en omvat kinderen en hun (groot-)ouders uit alle delen van de stad en regio, uit alle lagen van de divers samengestelde bevolking. Kunst van kwaliteit voor ieder kind, dat is de missie van De Betovering en dat dragen wij zo breed mogelijk uit in de stad.

2. De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe.

De Betovering past de Code integraal toe en houdt waar nodig rekening met de beperkingen die bij onze kleine organisatie passen. De naleving van de code wordt jaarlijks geagendeerd en in het jaarverslag besproken.

3. Directie en bestuur zijn onafhankelijk en handelen integer.

De bestuurders zijn onafhankelijk en er is geen sprake van tegenstrijdige belangen. Relevante nevenfuncties van de directeur en de bestuursleden worden vooraf gemeld en goedgekeurd door het bestuur.

Integriteit is een kernwaarde voor de Betovering en daarmee een continu aandachtspunt voor directie en bestuur.

4. Directie en bestuur zijn zich bewust van hun rol en handelen daarnaar.

Gekozen is voor bestuur-directiemodel. Statutair is bepaald dat binnen het bestuur de functie van voorzitter moet worden ingevuld. Daarnaast is een bestuurslid aangesteld als penningmeester. Werkaangelegenheden worden waar nodig door de directie met het bestuur besproken. Dat geldt ook voor aangelegenheden met betrekking tot de goede omgang met externe partners, waaronder belangrijke subsidiënten. Een bestuurs- en directieprofiel zijn in 2021 opgesteld. Een directiereglement in 2024.

5. De directie is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

De eenhoofdige directie handelt steeds vanuit het perspectief van de maatschappelijke doelstelling van De Betovering en weegt daarbij de artistieke en zakelijke belangen van de organisatie en die van de interne en externe belanghebbenden op zorgvuldige en evenwichtige wijze af. Elke vier jaar wordt een meerjarenbeleidsplan inclusief meerjarenbegroting opgesteld dat mede dient als onderbouwing voor het verkrijgen van structurele exploitatiesubsidie van de gemeente Den Haag. Vervolgens wordt jaarlijks, mede op basis van de toegekende structurele subsidie, een activiteitenplan en een begroting opgesteld die worden goedgekeurd door het bestuur.

6. De directie gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en middelen van de organisatie.

De directie is verantwoordelijk voor het artistieke en zakelijke beleid, voor de naleving van wet- en regelgeving, waar onder de subsidievoorwaarden, en het beheersen van de aan de activiteiten verbonden risico's. De Betovering heeft drie medewerkers in loondienst en werkt met zzp-ers, stagiairs en vrijwilligers. De jaarlijks toegekende beloningen worden op voorstel van de directie door het bestuur goedgekeurd bij de bespreking van de begroting.

7. Het bestuur voert zijn toezichhoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.

De toezichhoudende taak van het bestuur heeft onder meer betrekking op: de realisatie van de doelstellingen, de strategie, identiteit en continuïteit, de verhouding met de gemeente en overige partners, de dialoog met de interne en externe belanghebbenden, de naleving van wet- en regelgeving inclusief subsidievoorwaarden, de bedrijfsvoering, het risicobeheer en het zakelijke beleid.

Het bestuur bespreekt jaarlijks de te onderscheiden risico's met aandachtspunten voor bijvoorbeeld imago, organisatie, financiën en continuïteit, alsmede juridische, politieke en bestuurlijke kwesties. Statutair is bepaald dat het bestuur een accountant opdracht geeft tot onderzoek van de jaarrekening. U Adviseurs verstrekt vanaf 2025 een controleverklaring bij de jaarrekening en, waar nodig, bij bijdragen van fondsen en subsidiënten.

De schriftelijke rapportage van de accountant wordt jaarlijks besproken met de directie en de penningmeester die vervolgens verslag uitbrengen aan het bestuur. De adviserende taak van het bestuur komt tot uitdrukking in het gevraagd en ongevraagd adviseren, zowel anticiperend als reflecterend op beslissingen.

De werkgeversrol bestaat onder meer uit de werkzaamheden verbonden aan het functioneren van de directeur. Jaarlijks wordt door het bestuur het functioneren met de directeur besproken. Over het jaarlijks toegekende honorarium, dat een variabele component kan bevatten, zijn afspraken gemaakt.

Het bestuur beoordeelt jaarlijks het eigen functioneren waarbij ook het oordeel van de directie wordt betrokken. Dit geschiedt aan de hand van een vooraf door iedereen ingevulde vragenlijst. Een evaluatie met externe begeleiding is tot nu toe niet nodig geacht.

8. Het bestuur is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.

Het bestuur bestaat uit 5 onafhankelijke leden met uiteenlopende professionele en culturele achtergronden. De samenstelling voldoet aan de gewenste diversiteit.

<i>Bestuur</i>			
<i>functie</i>	<i>Naam [geboortejaar]</i>	<i>uiterste jaar aftreden</i>	<i>kennisgebieden</i>
voorzitter	Anouk Kamps [1962]	2032	ondernemerschap / inclusie / Gemeente Den Haag
penningmeester	Michiel Hendrix [1982]	2027	financiën / beleid
lid	Dounia El Baraka (1979)	2032	HR / marketing / cultuursector
lid	Paula Udondek (1967)	2034	cultuursector / Den Haag / media / innovatie
lid	Pascal Ultee (1972)	2034	ondernemerschap / internationalisering / governance

Bestuursleden worden voor drie jaren benoemd en zijn tweemaal herbenoembaar voor drie jaren.

Fair Practice Code

Sinds 2022 volgen we voor alle medewerkers de richtlijnen van de CAO voor Toneel en Dans, ook reiskosten en eventuele overuren worden uitbetaald. Een scholingsbudget is beschikbaar en kennisvergaring en -deling wordt gestimuleerd. De directeur voert jaarlijks functioneringsgesprekken met de medewerkers in loondienst en evaluatiegesprekken met de ZZP'ers. In 2025 hadden we een stagiair in de periode februari t/m juli, zij kreeg een stagevergoeding en werd begeleid door een van de kernteamleden. Voor alle medewerkers, ook voor de vrijwilligers zorgen we voor een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering.

We kiezen tijdens het festival expliciet voor een mix van reguliere vrijwilligers met medewerkers van Middin en SuperKracht. Middin helpt mensen met een beperking of niet-aangeboren hersenletsel met hun deelname aan de maatschappij. Superkracht doet dat voor mensen met een licht-verstandelijke of meervoudige beperking. In 2025 was Middin helaas niet beschikbaar wegens ziekte van hun vaste begeleider. We hopen ze in 2026 weer te verwelkomen.

Er is een vertrouwenspersoon aangesteld voor alle medewerkers, ons bestuurslid Dounia El Baraka. Onze organisatie is transparant: jaarverslagen en onze arbeidsvoorwaarden (CAO) staan vermeld op onze website.

Artiesten boeken wij meestal via gerenommeerde impresariaten, soms rechtstreeks. Ook hen bieden wij een passende en eerlijke vergoeding en goede werkomstandigheden. We leggen in de contracten vast dat er sprake moet zijn van Fair Practice. We maken duidelijke afspraken over (afdracht van) auteursrechten. Ook in de contracten zijn afspraken vastgelegd over de veiligheid voor de kinderen. Een workshopdocent mag zich bijvoorbeeld niet met één kind isoleren, en dient een VOG te hebben van maximaal 3 jaar oud.

De Betovering wil expliciet een veilige, open en eerlijke werkomgeving bieden voor haar medewerkers, waarin initiatief en zelfstandig werken gestimuleerd worden. We moedigen medewerkers aan zich te blijven ontwikkelen in ons vakgebied. Ook in 2026 blijven we dat doen. Naast het bezoeken van (binnen- en buitenlandse festivals en voorstellingen) stimuleren we medewerkers om in werktijd deel te nemen aan bijeenkomsten of cursussen rondom ons vakgebied. In dat kader namen we deel aan verschillende bijeenkomsten op het gebied van inclusie en bezochten we het congres Podia | Festivals | Evenementen in TivoliVredenburg. We volgden twee kennissessies die vanuit Fonds 1818 werden georganiseerd op het gebied van besturen en fondsenwerving en een kennissessie over verschillende manieren van financiering vanuit de Gemeente Den Haag.

Diversiteit en inclusie

In alle facetten van De Betovering zit het motto 'Iedereen Welkom' verweven, het is de basis van onze werkwijze.

We zoeken actief en in samenspraak met partners naar manieren om ook ons programma goed te laten aansluiten bij de samenleving. De code Diversiteit & Inclusie is terug te zien in alles wat wij doen. Ons bestuur, ons publiek en onze partners zijn divers samengesteld. Uit onze beleidsscan van Code D&I blijkt dat we in 2023 al hoog scoorden, maar dat er nog ruimte was om te groeien op de punten personeel en (in onze ogen) programma. We willen op alle onderdelen in 2028 minimaal 4 punten scoren. Dat lukt al in 2025, behalve voor personeel. Bij het ontstaan van vacatures streven we naar een afspiegeling van de Haagse bevolking, maar daarin slagen we tot nu toe onvoldoende.

Diversiteit in de programmering en in bereikt publiek zijn met elkaar verbonden. In de festivals van 2022 en 2023 telden we gemiddeld vier programma's en workshops die uitgesproken verbonden waren met een andere dan de westerse cultuur. In 2028 willen we dat dit er minstens tien zijn, deels door ze zelf te initiëren. Dat is in 2025 al gelukt, onder andere door 'Betovering&co'. Dit willen we minimaal vasthouden in de komende jaren. Hoe divers ons publiek is, meten we sinds 2020 niet meer in onze publieksonderzoeken. Daarentegen meten we sinds 2024 welk aandeel van onze bezoekers specifieke interesse heeft in andere dan westerse kunst en cultuur. Dat geeft ons inzicht in hoe we nog beter kunnen aansluiten bij de behoeftes van de kinderen en ouders/verzorgers in onze stad. In 2025 gaf 17% van de respondenten aan alles, uit alle werelddelen interessant te vinden, 15% was zou graag voorstellingen vanuit een Aziatische achtergrond bezoeken en 11% vanuit Afrikaanse culturen. We houden dit in gedachten bij het programmeren voor komende edities. Een instrument om een cultureel divers publiek te bereiken is door ieder jaar meer aanbod in kwetsbaardere stadsdelen te programmeren. De verdeling naar wijk / stadsdeel was in 2025 als volgt:

wijk	aantal uitvoeringen	aantal bezoekers
Benoordenhout	5	91
Bezuidenhout	5	269
Bohemen en Meer en Bos	3	125
Bomen- en Bloemenbuurt	4	99
Bouwlust, Moerewijk, Morgenstond	40	1440
Centrum	237	13669
Laak , Laakhavens, -kwartier, Spoorwijk	19	594
Leidschenveen, Ypenburg	4	205
Mariahoeve	9	108
Regentessekwartier	20	962
Scheveningen, Statenkwartier	29	763
Schilderswijk	15	743
Stationsbuurt	3	99
Transvaalkwartier	2	32
Valkenboskwartier	1	90
Voorburg	6	813
Waldeck, Kom Loosduinen	13	425
Wateringse Veld	1	60
Zeeheldenkwartier	9	490

Op het gebied van inclusie hebben we inmiddels veel ervaring opgebouwd. We vergroten onze expertise continu, onder meer door actief deel te nemen aan InCultuur en samen te werken met scholen voor speciaal onderwijs. Per 2025 hebben we een Projectleider Inclusie aan ons verbonden, dankzij het subsidie Toegankelijke Stad voor Iedereen. Het Betovering-programma biedt veel ruimte voor kinderen met een beperking, zoals hier eerder uitvoerig beschreven. Ons voornemen om in 2028 minstens 50 voorstellingen en workshops speciaal voor deze groep te programmeren laten we los. In de praktijk blijkt dit aantal niet telbaar te zijn, omdat we alle activiteiten proberen toegankelijk te maken en bij alle activiteiten een gemengd publiek stimuleren: iedereen is welkom.

We laten mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of een fysieke of verstandelijke beperking meewerken in ons festival (via Superkracht en Middin) en inclusie blijft ook een continu aandachtspunt in onze marketing en het prijsbeleid.

Hoofdstuk 9: Kwantitatieve gegevens

De Betovering in cijfers	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Festivaldagen	9	9	9	9
Aantal bezoekers (totaal)	20.215	21.462	20.292	21.077
A) aantal kinderen	14.298	14.986	13.603	14.171
A) aantal volwassenen	5.917	6.476	6.689	6.906
B) aantal betalend	13.526	11.765	12.891	13.669
B) aantal gratis	6.669	9.697	7.401	7.408
C) aantal bij voorstellingen	14.669	13.656	12.854	13.783
C) aantal bij workshops en overige activiteiten	3.083	5.771	7.213	6.935
C) aantal bij de culturele spelen - Betovering+	2.463	2.035	225	359
D) Houder Ooievaarspas	283	177	244	239
aantal bezoekers Betovering-buiten	800	900	1.400	1.200
aantal locaties / dagen Betovering-buiten	2	4	4	5
aantal Festivalcentrum-bezoekers		4.500	4.000	3.700
aantal bezoekers Straattheater	niet meetbaar	niet meetbaar	niet meetbaar	niet meetbaar
Aantal locaties	57	63	65,0	64,0
Aantal voorstellingen en workshops	414	408	420	425
A) voorstellingen	250	190	209	190
A) waarvan internationale producties	8	12	13	6
A) aantal internationale speelbeurten	28	31	56	22
B) workshops en overige activiteiten	164	218	211	235
C) aantal unieke voorstellingen met Language No Problem (LNP)	18	23	34	23
C) aantal unieke activiteiten met Language No Problem (LNP)	63	57	78	76
C) aantal uitvoeringen alle activiteiten met Language No Problem (LNP)			223	235
Bezetting	74%	82%	80%	86%
Van buiten de gemeente Den Haag	7.277	8.842	6.823	5.594

Bijlage 1: Gerealiseerde programmering

SOORT	TITEL	AANTAL KEER GESPEELD	AANTAL BETAALDE BEZOEKERS	AANTAL GRATIS BEZOEKERS
Belevings	RuSbedr(2)(3+)- Theater Artemis	3	0	176
Belevings	Stoflogie (3+)- Theater Artemis	6	0	183
Festivalcentrum	PAPIONIER (2+)- Theater aan het Spui	8	0	1150
Pop-up festival Belevings-buiten	Chopinstraat (3+)	1	0	250
Pop-up festival Belevings-buiten	Jacob van Campenplein (3+)	1	0	350
Pop-up festival Belevings-buiten	Middensteede (3+)	1	0	350
Pop-up festival Belevings-buiten	Valkenstraat (3+)	1	0	250
Pop-up festival Belevings-buiten	Vrijpark De Horst (3+)	1	0	100
Presentatie - sport	Play the Future (4+)- Team El Jacobo	6	0	280
straattheater - voorstelling - prof	Reus (2+)- Compagnie Daad	4	0	Niet meetbaar
straattheater - voorstelling - prof	Carwash (2+)- Actix	4	0	Niet meetbaar
straattheater - voorstelling - prof	Ontmoet de Grafis & Nellie het Nijgaard (2+)- Teatro Pavano	11	0	Niet meetbaar
straattheater - voorstelling - prof	Wonderland (3+)- El Goma (DE)	10	0	Niet meetbaar
voorstelling - prof	A Julia, de musical (7+)- Groed Gezelschap	2	0	127
voorstelling - prof	AF (3+)- Theatergroep De Harde	1	82	0
voorstelling - prof	Als Atlantis zins land is (3+)- Theater Kalkstaart (SEANNUS EERD)	0	0	0
voorstelling - prof	Als ik niet hier ben dan ben ik waarschijnlijk daar (3+)- Garage TDI	1	141	0
voorstelling - prof	Apsara (3+)- Pieranna Dance Company	2	298	0
voorstelling - prof	Atomspoor (7+)- Ayu Compagnie (BE)	2	64	0
voorstelling - prof	Auzij (4+)- Het Filiaal	2	120	0
voorstelling - prof	BALABALOMA (2+)- NeverLike	1	164	0
voorstelling - prof	Ballroom (3+)- Post uit Herolden (BE)	6	253	0
voorstelling - prof	Beest (3+)- Theater Sonnavanck	1	232	0
voorstelling - prof	Between Us (3+)- The Ruggeds	2	569	0
voorstelling - prof	Bigger Than Life (3+)- 18 jonge makers, Rabarber en Cat Inriths Company	2	980	0
voorstelling - prof	Binnenbeest (3+)- De Dansers	1	243	0
voorstelling - prof	Ben d'ien de jungle (3+)- Isaline Calster & Thijs Bersten	4	491	0
voorstelling - prof	De Krasen Iets show (3+)- De Krasen	1	368	0
voorstelling - prof	De ridder zonder liefen (3+)- Klein Amsterdam Producties	2	0	185
voorstelling - prof	De Townslandiering (3+)- Frank Grootthof & Geertex van de Wetering	1	290	0
voorstelling - prof	Trommel en Krummel (2+)- De Vulkanisanten	1	0	350
voorstelling - prof	Gammel (4+)- Studio Figur	1	286	0
voorstelling - prof	Gewoon zoals je bent (2+)- Klein Amsterdam Producties	2	240	0
voorstelling - prof	Glyboon (2+)- DT DaalRuit	2	71	0
voorstelling - prof	Het Kleurenmonster (3+)- Theater Stof	4	429	0
voorstelling - prof	Het Liedjesboek (3+)- Cie Sederie (BE)	1	44	0
voorstelling - prof	Het meisje met de zaadjes in het haar (3+)- Nancy Bosmans met Writers Unlimited	1	0	136
voorstelling - prof	Ik blijf, als het mag (2+)- Haags Theaterhuis	1	42	0
voorstelling - prof	Ik blijf, als het mag (2+)- Haags Theaterhuis	1	44	0
voorstelling - prof	Kabeuter Thijs (3+)- Koeke	2	296	0
voorstelling - prof	KID (3+)- Theater Artemis, SOG, en het paleis (BE)	1	96	0
voorstelling - prof	KID (18+)- Theater Artemis, SOG, en het paleis (BE)	0	119	0
voorstelling - prof	Klein, klein eeghje (3+)- Lloydcompany	2	360	0
voorstelling - prof	KoeWoer (3+)- Kooiman's Poppertheater	1	85	0
voorstelling - prof	Kracht PATS (3+)- danscollectief MAN CO & House of Nowen	1	159	0
voorstelling - prof	Let's go Barbie (3+)- Maastricht theater en dans	1	117	0
voorstelling - prof	Lille Alba (3+)- Alba Theaterhuis	2	320	0
voorstelling - prof	MACHTIG (3+)- Nostelmond	1	107	0
voorstelling - prof	Mijn Kleuren (2+)- Mims Wan	1	199	0
voorstelling - prof	Marmad weet dat het niet zo is (3+)- Beuring Theater	1	94	0
voorstelling - prof	Ook dakken hebben wel eens haast (3+)- Theater Artemis	1	344	0
voorstelling - prof	Princes Arabella (3+)- Dawn Collective, De Taceemaker(s) en Theater De Krakeling	1	362	0
voorstelling - prof	Roodkapje in Amazonia (3+)- Duo Palva Company	1	136	0
voorstelling - prof	Scheffert (3+)- Black Fossil	1	137	0
voorstelling - prof	Dansverhaal voor DUMMIES (3+)- Lonneke van Leth Dax	1	107	0
voorstelling - prof	De dag dat de zon verdween (3+)- New European Ensemble & Festival Dag in de Branding	2	367	0
voorstelling - prof	De Kleine Prins (3+)- Nootjebouwje	2	178	0
voorstelling - prof	Stedde & Vos-op-bevergaard (3+)- Stedde & Vos	10	0	942
voorstelling - prof	Streep, Wiel, Bol (3+)- DT DaalRuit	2	103	0
voorstelling - prof	Tuinbaas (3+)- Dender Cartoontheater	1	170	0
voorstelling - prof	Uini (3+)- Makkothe	2	130	0
voorstelling - prof	Van mij! (3+)- Garage TDI en Matou van Suls	2	131	0
voorstelling - prof	Vleentje maai (3+)- Soesne Roos	4	0	125
voorstelling - prof	Voorlezen met Ida Does en Mirinka Meesters (4+)	1	37	0
voorstelling - prof	Waar je wilt bent als je weggaat (3+)- The 100 hands	1	130	0
voorstelling - prof	Wier (3+)- Laka (BE)	2	84	0
voorstelling - prof	Yanaari (3+)- Diertheater ATA	1	143	0
voorstelling - prof	Zeezicht (3+)- Vuur & Vlam Producties	2	172	0
voorstelling - film	Berevende Robotchaos (3+)- Theater Dakota	1	47	0
voorstelling - film	Dancing Queen in Hollywood (3+)- Filmhuis Den Haag	8	115	0
voorstelling - film	De Wilde Robot (3+)- Filmhuis Den Haag	8	328	0
voorstelling - film	Duifje Weerwolven (3+)- Flora Filmtheater	1	101	0
voorstelling - film	Flow (7+)- Filmhuis Den Haag	8	430	0
voorstelling - film	Koning van de overveer (3+)- Theater Dakota	1	57	0
voorstelling - film	Korte verhalen om over na te denken (af niet) (3+)- Filmhuis Den Haag	8	294	0
voorstelling - film	Lang Leve de Koningin (3+)- Flora Filmtheater	1	144	0
voorstelling - film	Shaan het Schaap: Elke dag freet (4+)- Filmhuis Den Haag	8	157	0
voorstelling - film	Spetterende Kleuren (3+)- Filmhuis Den Haag	8	159	0
Workshop - beeldend	De Moonte Versie van Den Haag (3+)- Haags Historisch Museum in Atrium	6	14	0
Workshop - beeldend	Digitale Collage: Stapelgieke Weers (3+)- Krullen in Je Bol in De Regentes	1	8	0
Workshop - beeldend	En wereld van geluid (3+)- 1646	1	0	22
Workshop - beeldend	Gander X Dugat (3+)- Beelden aan Zee	1	20	0
Workshop - beeldend	Griffin (3+)- Haags Hiphop Centrum	1	42	0
Workshop - beeldend	Het Kleurfeest (2+)- Vingertje & De Bruges	1	41	0
Workshop - beeldend	Kuchathafel Bruland Feest (3+)- KOD	1	0	100
Workshop - beeldend	Kom je broekzak ommen (7+)- Het Opgroep Abeller	2	0	8
Workshop - beeldend	Randinstallatie Blab (3+)- Isarina Grigorieva	1	0	180
Workshop - beeldend	LekkerD'Nielen (7+)- Kunstmuseum Den Haag	1	75	0

Workshop - beeldend	Made je eigen mini magazine (3+)	Reuzie Festival in Theater Dakota	2	32	0
Workshop - beeldend	Maurits Mujs en de Grote Reis (3+)	Het Mauritshuis	2	100	0
Workshop - beeldend	Oefenen met arduut maken (7+)	Shroud, Bhoelstigh & Qisse	2	0	21
Workshop - beeldend	Oefenen met die'schilderen (7+)	Shroud, Bhoelstigh & Qisse	2	0	26
Workshop - beeldend	Rangoli (7+)	Nanika & Mathronica in Amers	2	24	0
Workshop - beeldend	Schaakwonderen (3+)	Karin den Oelber in De Regentes	1	14	0
Workshop - beeldend	Schaakwonderen (3+)	Juditha Schreurs bij KOO	2	18	0
Workshop - beeldend	Schilden met een (3+)	Nahaly Visser in De Regentes	1	9	0
Workshop - beeldend	Sjapen op de see (3+)	Mama Schrevingen	2	30	0
Workshop - beeldend	Sjapen op de see (3+)	MuziekLAB	2	0	75
Workshop - beeldend	Sjapen op de see (3+)	Grafische Werkplaats	2	24	0
Workshop - beeldend	The Grand Year: workshop vakantielandchap schilderen (7+)	Het Mauritshuis	2	96	0
Workshop - beeldend	Tweejaar (3+)	Reinoudmuseum Den Haag	2	30	0
Workshop - beeldend	Tweejaar (3+)	Huis van het Boek	8	120	0
Workshop - beeldend	Waar ben jij stapelgek op? Oudekade (3+)	Museum Broedus	1	4	0
Workshop - dans	Billywood (7+)	Sja Amir in Amers	2	25	0
Workshop - dans	Breaking (7+)	Haag Highop Centrum	2	40	0
Workshop - dans	Dance4Kids (3+)	Dutch Academy of Performing Arts	2	24	0
Workshop - dans	Dance4You (3+)	Dutch Academy of Performing Arts	2	33	0
Workshop - dans	Dance4You (3+)	Holland Dance Festival en Reclutestudio Tolenda bij KOO	1	19	0
Workshop - dans	Move a beat (3+)	Nederlands danstheater	1	19	0
Workshop - dans	Pausertans (7+)	Zedijk Francis in De Regentes	2	32	0
Workshop - film	Beeld voor beeld (3+)	Rijkshuis Den Haag	4	41	0
Workshop - film	Beeld voor beeld (3+)	Rijkshuis Den Haag	4	40	0
Workshop - muziek	Go (10+)	Haag Highop Centrum	2	20	0
Workshop - muziek	Industrie (7+)	Ganshi Rensath in Amers	2	4	0
Workshop - muziek	Move a beat (3+)	Residentie Orkest	1	0	0
Workshop - muziek	Mulhart voor een Middeleeuwse (3+)	Musiekacademie Den Haag	2	51	0
Workshop - muziek	Samen zingen doe je zo (3+)	Academy of Vocal Arts (GANMALEERO)	2	5	0
Workshop - muziek	Ukuleleconcert (3+)	De Regentes	2	36	0
Workshop - muziek	Zang SongKids (3+)	Dutch Academy of Performing Arts	2	20	0
Workshop - muziek	Zang SongYao (3+)	Dutch Academy of Performing Arts	2	19	0
Workshop - sport	Play the Future (3+)	Team El Jackson	2	0	200
Workshop - sport	Freestyle Voetbal (3+)	Team El Jackson	1	70	0
Workshop - sport	Fans Interactie (3+)	Team El Jackson	4	34	0
Workshop - taal	Rap (3+)	Haag Highop Centrum	1	6	0
Workshop - taal	Podde in gebarentaal (3+)	Marlou van Slapwijk en Gebarenteamsentrum TYS bij KOO	2	18	0
Workshop - taal	Sjapen! (3+)	Huis van Gedichten	2	7	0
Workshop - taal	Sjapen! (3+)	Huis van Gedichten	1	4	0
Workshop - taal	Sjapen! (3+)	Huis van Gedichten	1	8	0
Workshop - theater	MusicalKids (3+)	Dutch Academy of Performing Arts	2	36	0
Workshop - theater	MusicalYao (7+)	Dutch Academy of Performing Arts	2	33	0
Workshop - theater	Schaakspel (3+)	Haag Theaterhuis	1	13	0
Workshop - theater	Theater (3+ en 3+)	Theaterschool Rabarbar	1	61	0
Workshop - betovering buiten	Beuze in Wijgenhut (3+)	Jan buurtbewoners	1	0	Niet meetbaar
Workshop - betovering buiten	Samen dansen (3+)	Dart Dance (GANMALEERO)	2	0	Niet meetbaar
Workshop - betovering buiten	Oeren Toveren (3+)	Helweg en LaCruz	1	0	Niet meetbaar
Workshop - betovering buiten	Kinderkadek (3+)	Freak & Eric (Personal)	1	0	Niet meetbaar
Workshop - betovering buiten	Nama Bello (3+)	Harlandames	2	0	Niet meetbaar
Workshop - betovering buiten	Ping je hart (3+)	Murald Aurugh	1	0	Niet meetbaar
Workshop - betovering buiten	Ping je Sets (3+)	Murald Aurugh	1	0	Niet meetbaar
Workshop - betovering buiten	Repair Kit (3+)	Make it Art Worthy	1	0	Niet meetbaar
Workshop - betovering buiten	Vindertuigjes (3+)	Jan buurtbewoners	1	0	Niet meetbaar
Workshop - betovering buiten	Voorlezen en boekenlegger maken (3+)	Jan bibliotheek Leeskubus	1	0	Niet meetbaar
Workshop - festivalcentrum	Het Witte Dorp (2+)	Dak Kindercentra	9	0	Niet meetbaar
Workshop - festivalcentrum	Mini Paper Aesthetics (3+)	Nes Halm	8	0	Niet meetbaar
Workshop - festivalcentrum	Sjapenbaan (3+)	Lette Verweij	22	0	Niet meetbaar
Workshop - beeldend	Vuur & Bewaak (3+)	Paper Aesthetics	8	0	Niet meetbaar
TOTAAL			425	13069	7408

Bijlage 2: Samenwerkingen in 2025

PODIA
Amare
Regentes
Filmhuis Den Haag
Het Paard
Haags Theaterhuis
Kloosterkerk
Koninklijke Schouwburg
Kooman's Poppentheater
Korzo
Laaktheater
Laaktheater in Vadercentrum Adam
Laaktheater in Vrouwenbuurtlab bij Noortje
Muzee Scheveningen
Flora Filmtheater
Podium Noord
Theater Dakota
Theater de Vaillant
Theater Ludens
Theater Pepijn
Theater Merlijn
Theater aan het Spui

PUBLICITEITSPARTNERS
Marketing Haagse Binnenstad
Kunstfanaatjes
HTM
Kidsproof
Kidsproof plus
The Hague Partners
Duurzaam Den Haag
Marketing Haagse Binnenstad
Buitengewoon Scheveningen

DISTRIBUTIE FLYER
Alle basisscholen Den Haag
Veel basisscholen in de randgemeenten
Buurthuizen en wijkcentra
Buitenschoolse opvang
Vrije tijdsinstellingen
Inburgering- en taalinstututen
Expatorganisaties

BIBLIOTHEKEN
Bibliotheek Bomenbuurt
Bibliotheek Bouwlust
Bibliotheek Centrum
Bibliotheek Escamp
Bibliotheek Haagse Hout
Bibliotheek Laakkwartier
Bibliotheek Leidschenveen
Bibliotheek Loosduinen
Bibliotheek Moerwijk
Bibliotheek Nieuw Waldeck
Bibliotheek Scheveningen
Bibliotheek Schilderswijk
Bibliotheek Segbroek
Bibliotheek Transvaalkwartier
Bibliotheek Transvaalkwartier
Bibliotheek Wateringse Veld
Bibliotheek Ypenburg

MUSEA & GALERIES
1646
Haags Historisch Museum
Grafische Werkplaats
Haagse Kunstkring
Huis van het boek
Kunstmuseum Den Haag
Mauritshuis
Museum Beelden aan Zee
Museum Bredius
Muzee Scheveningen

OVERIGE ORGANISATIES
Assitej NL
2Samen
CultuurSchakel
Dak Kindercentra
Komt het Zien!
Middin
Ooievaarspas
Pep
Superkracht
Stichting Onbeperkt Genieten
Stichting Leergeld
Stichting TYD
Stichting VoorAll

WORKSHOPLOCATIES
Atrium Den Haag
Academy of Vocal Arts
Filmhuis Den Haag
Haags Hiphop Centrum
Haags Theaterhuis
Het Oppimp Atelier
Filmhuis Den Haag
KOO
NME foundation
Muziekacademie Den Haag
Nederlands Danstheater
Residentie Orkest
MuseumLAB
Theaterschool Rabarber
Huis van Gedichten
deelnemende scholen Betovering+

BUITENLOCATIES
Binnentuinen - Chopinstraat
Binnentuinen - Jacob van Campenplein
Binnentuinen - Middenstede
Binnentuinen - Wijkpark De Horst
Binnentuinen - Valthestraat / Bentelostraat
Boulevard Scheveningen
Grote Marktstraat
Spuiplein

IN DE WIJKEN
De Mussen
Haag Wonen
C'Mon
Dérive
Wijk als Podim
Hof Wonen
Staedion
STEK Den Haag
Zorgkamer Buurtmoeders De Stede
Stichting Jacobahof
Stichting Verzilveren
WIJKZ
Quiet Den Haag

Bijlage 3: Toegankelijkheid en inclusie

Language No Problem (LNP)

In ons festival geven we al jaren veel ruimte aan ‘Language No Problem’ (LNP) voorstellingen. We streven ernaar dat ongeveer een derde van ons aanbod LNP is. In 2025 werd een aanzienlijk deel van zowel onze voorstellingen als de workshops zonder of met weinig woorden uitgevoerd. Deze producties waren dus goed toegankelijk voor een divers publiek. Op onze website zijn ze terug te vinden onder de filter *Weinig woorden (Language No Problem)*. Het percentage LNP-voorstellingen binnen het totale aanbod was in 2025 ongeveer 33%. Voor de workshops en overige activiteiten was dit 64%.

Gebarentolken

Toegankelijkheid van onze activiteiten bevorderen we ook door tolken in te zetten, bijvoorbeeld voor doven of ernstig slechthorenden. In de voorbereiding hebben we hierover veel nieuws geleerd, alleen al over de verschillende tolk-vormen die bestaan. Samen met onze partners hebben we in de zomer drie voorkeursvoorstellingen met gebarentolk uitgekozen. Dat was een flinke puzzel, omdat we een spreiding in theaters en leeftijdscategorieën wilden bereiken, niet iedere voorstelling geschikt is om te tolken en er bovendien best schaarste is aan tolken. Gedurende het jaar werd duidelijk dat het aantal kinderen dat daadwerkelijk gebarentaal beheerst of gebruikt, niet zo groot is. Op de Cor Emousschool, de enige school in Den Haag voor kinderen met een auditieve beperking, zitten bijvoorbeeld slechts 15 leerlingen met ernstige auditieve problemen. Het merendeel van hun leerlingen heeft TOS (taalontwikkelingsstoornis). Voor deze groep is vooral belangrijk dat een voorstelling visueel sterk en weinig talig is. Een gebarentolk is voor hen geen must.

In ons Festivalcentrum in Theater aan het Spui organiseerden we een bijzondere voordracht door een dove jongen, Arush, die in april 2025 de Nationale LeesVertelwedstrijd had gewonnen. Een gebarentolk vertaalde zijn voordracht voor de aanwezige horenden. Arush nam uiteindelijk zijn hele gezin mee (allen doof) en bezocht de voorstelling *Ook slakken hebben weleens haast*, met gebaren tolk. De aanwezige gebarentolk heeft bovendien nog een nummer van een jonge rapper vertolkt tijdens diens optreden in het Festivalcentrum. Een enthousiaste, deels spontane combinatie van activiteiten, die heel geslaagd was.

Audiodescriptie

Natuurlijk zetten we ons in 2025 ook in voor kinderen met een visuele beperking door het programmeren van voorstellingen met audiodescriptie, inclusief een *Meet & Feel*-moment waarbij kinderen de makers ontmoeten en decor of kostuums kunnen voelen. Dit deden we in nauwe samenwerking met de Stichting Komt het Zien!.

Bij de selectie van twee voorstellingen letten we op verschillende aspecten: er moet veel te horen én te beleven zijn, zodat een blindentolk de voorstelling rijk kan beschrijven. Bij *Prinses Arabella* was 1 aanmelding voor audiodescriptie, maar we hadden hier een community tafelgesprek aan gekoppeld (vanuit de InCultuur community).

Een aantal professionals nam daarom deel aan de Meet & Feel, de audiodescriptie en een nagesprek onder leiding van Komt het Zien!. Helaas hebben we de audiodescriptie bij Let's go Barbie op het laatste moment geannuleerd, omdat er geen aanmeldingen waren.

Voortschrijdend inzicht maakt duidelijk dat één of hooguit twee voorstellingen met audiodescriptie echt voldoende is. Er zijn gelukkig niet zoveel kinderen (en ouders / grootouders) met een visuele beperking, al komen ze wel vanuit het hele land naar Den Haag. In 2026 willen we gericht zoeken naar mogelijkheden van promotie binnen de doelgroep, ook in samenwerking met Komt het Zien!.

Prikkelarm of prikkelrijk

We maken een deel van het festival beter toegankelijk voor neurodivers publiek, zoals kinderen met bepaalde vormen van hersenbeschadiging, voor kinderen met een stoornis in het autistisch spectrum, een aandoening in het adhd- of het hoog sensitieve spectrum. Dat doen we door prikkelarme ruimtes op de locaties te bieden. Enkele theaters hebben deze ruimtes al, bij andere locaties creëren we ze. We maken fotoboekjes over de routing in de theaters, bestemd voor de kinderen voor wie voorspelbaarheid belangrijk is. Prikkelarme ruimtes waren tijdens ons festival in 2025 beschikbaar bij o.a. Theater aan het Spui, De Regentes, de Koninklijke Schouwburg, Het Koorenhuis en Academy of Vocal Arts.

We geven altijd duidelijk aan wanneer een voorstelling prikkelrijk is, zodat ouders zelf kunnen kiezen of dit past bij hun kind. De term 'prikkelarm' gebruiken we liever niet, omdat veel kinderen en hun ouders dan een saaie voorstelling verwachten.

Samen met Rewire programmeerden we in Theater Dakota (Escamp) wel een workshop die expliciet prikkelarm was en zo ook werd aangekondigd. Dit was de beeldende workshop 'Maak je eigen mini magazine' (6+) van Sarah Pape. Kinderen werkten in alle rust met een hoofdtelefoon op eigen tempo met diverse materialen en technieken aan het thema 'stilte'.

Brede toegankelijkheid

Wij vatten het begrip 'Toegankelijkheid' breed op: bij betaalde voorstellingen houdt de Betovering de toegangsprijs laag en krijgen Ooievaarspashouders 50% korting op een kaartje voor een voorstelling of workshop. Daarnaast zijn er aardig wat gratis toegankelijke activiteiten.

Zo verlagen we drempels voor alle inwoners van Den Haag en zijn we er ook voor kinderen uit gezinnen met weinig geld.

Een bruisend feest

Samen met KOO / De Bruiserij hebben we een heel andere aanpak gekozen voor de inclusieve workshops die we voorheen organiseerden. We programmeerden nu een speciale inclusieve dag in het Koorenhuis, geschikt voor 'iedereen die zich 6-12 jaar voelt': **Een bruisend feest**. Met deze dag wilden we de zo gewenste ontmoeting en interactie tussen kinderen met en zonder beperking stimuleren. We hebben workshops en activiteiten ontwikkeld die aangepast en toegankelijk waren voor alle kinderen, zodat ze samen konden spelen, leren en creëren. Hierin werkten we samen met o.a. Holland Dance Festival en Stichting TYD. In de middag speelde BonteHond de voorstelling *Machtig*, met gebarentolk. De dag was uitverkocht, en had naar schatting ongeveer 120 unieke deelnemers, sommige kwamen de hele dag en anderen alleen voor de workshop of alleen voor de voorstelling. Er was ook een lunch waar bezoekers aan konden deelnemen.

De sfeer op de dag zelf was ontspannen, positief en uitnodigend. De insteek om ruimte te bieden aan kinderen met én zonder beperking kwam duidelijk tot zijn recht.

Speciaal (Basis) Onderwijs

Voor het Betovering+ programma op scholen voor Speciaal (Basis) Onderwijs werkten we in 2025 samen met Theater Artemis, omdat zij in 2024 al met succes op twee scholen hun 'Driedaagse' hadden uitgevoerd, een uitgekiend programma boden en heel bekend zijn met het werken met SO-leerlingen. Drie scholen deden mee: de Cor Emousschool (nieuw), de Inspecteur de Vriesschool (nieuw) en De Bonte Vlinder.

De scholen waren enthousiast en zeer tevreden, want de projecten waren inhoudelijk ontzettend leuk en hartverwarmend. De live aansluiting met de ouders - waar we zo naar op zoek zijn - was minimaal. De scholen vertelden zelf vaak weinig contact met ouders te hebben. Veel kinderen komen van ver naar het SO, waardoor de ouders nauwelijks op school komen en niet alle ouders zijn in staat onze informatie tot zich te nemen, om wat voor reden dan ook (bijvoorbeeld tijd, te grote zorgen, taalachterstand, lage leescapaciteit, beperkte informatieverwerking). Van de begeleiders en leerkrachten op de scholen leren we wel ontzettend veel. Zij vertellen ons wat do's en don'ts zijn, hoe we kinderen en hun ouders het beste kunnen benaderen (weinig tekst, veel beeld) en geven veel informatie over de doelgroep van hun school.

Projectleider en programmeur

Onze projectleider inclusie is gestart in februari 2025 en werkte gemiddeld 1 dag per week als ZZP'er voor De Betovering. De programmeur, Suzanne Prosmann, heeft een aantal extra uren gekregen om te wijden aan toegankelijkheid (tolken en website met name), omdat zij alle contact met makers onderhoudt en de planning en locaties onder haar hoede heeft. We hebben een stagiaire aangetrokken van de opleiding Creative Business die zich geheel richtte op inclusie en bijbehorende marketing.

Middin en Superkracht

We werken voor ons festival al een aantal jaren samen met Middin en Superkracht. Middin kampte in 2025 met ziekte van de projectleider en was daardoor niet in de gelegenheid deel te nemen. We hebben ze gemist en hopen ze volgend jaar weer te ontvangen! Met Superkracht hadden we wel een heel fijne samenwerking. Hun teamleden kwamen op twee dagen uiteenlopende taken verzorgen: kaartcontrole, horeca, workshopbegeleiding en zelfs vloggen op Instagram. Publiek, eigen crew en de Superkrachters hebben van de samenwerking genoten, het was een intens feestje!

Kennisvergaring

Verschillende medewerkers van De Betovering namen actief deel aan programma's voor kennisvergaring en -deling, vooral via de InCultuur community. Dat is een zeer welkom platform dat het op zich neemt om alle initiatieven en ideeën in de stad te stroomlijnen. We ontmoetten collega's die zich ook intensief met inclusie bezighouden en bleven (en blijven) leren. InCultuur agendeerde bijeenkomsten met partners en één daarvan werd door ons in samenwerking met HNT onbepaald en Komt 't Zien! georganiseerd. Dit was rondom de audiodescriptie bij de voorstelling Prinses Arabella.

De projectleider inclusie en de programmeur hebben zoveel mogelijk bijeenkomsten bijgewoond die hielpen bij de kennisvergaring over inclusie. Daarnaast is uitgebreid gesproken met ervaringsdeskundigen, zoals Holland Dance Festival, PodiumINC, MAAS, Dado Dans, DansWEB, TYD, Theater met Tolk en Komt 't Zien. Iedereen heeft een andere werkwijze, dat is soms lastig in het maken van keuzes. Toch hebben deze gesprekken bijgedragen in een nog inclusievere aanpak van de website, in de programmering en in onze denkwijze. In 2024 heeft stichting Voorall een aantal van onze activiteiten én de website getest op toegankelijkheid, dat willen we in 2026 graag nogmaals laten doen.

Kennisdeling

Op donderdag 23 oktober kwamen leden van de community samen in de Koninklijke Schouwburg voor een inspirerend kennismoment rondom toegankelijk theater. Tijdens Prinses Arabella konden bezoekers zelf ervaren hoe een voorstelling met audiodescriptie wordt beleefd.

Voor velen was het de eerste keer en dat bleek een waardevolle ervaring. Niet alleen voor mensen met een visuele beperking bleek audiodescriptie een verrijking; ook voor bezoekers die een voorstelling soms lastig kunnen volgen, kan het extra houvast en verdieping bieden. Het was erg mooi, grappig en verrassend om mee te maken.

De hierboven beschreven activiteiten in het kader van Toegankelijkheid en Inclusie konden wij grotendeels uitvoeren dankzij een aanvullende subsidie van de Gemeente Den Haag.

Bijlage 4: Betovering-buiten

Wij organiseren ons rondreizende festival *Betovering-buiten* sinds 2022 toen we startten met een pilot in twee binnentuinen tussen flats in Escamp. In 2022 organiseerden we dit met steun van woningcorporatie Haag Wonen. Sinds 2023 doet ook woningcorporatie Staedion mee en dit jaar sloot ook Hof Wonen aan. Laagdrempeligheid in prijs en locatie is de basis: *Betovering-buiten* biedt gratis toegankelijke programma's met een (straat-)theatervoorstelling, muziekinstallaties en workshops. We plaatsen, als een rondreizend pop-up-festival, tenten en festival-aankleding in binnentuinen van flatblokken en op pleinen. Kinderen worden uitgenodigd om mee te doen en zich te verwonderen in hun eigen bekende omgeving met buurtgenoten en andere omwonenden. We verbinden de programma's met activiteiten van het Cultuuranker in de wijk waar we staan. Het minifestival trekt elke dag als een parade naar een andere wijk.

***Betovering-buiten* speelde in 2025 op deze locaties:**

Zondag 19 oktober: Valtheestraat, Morgenstond (Escamp)

Maandag 20 oktober: Middenstede, Bouwlust/Vrederust (Escamp)

Dinsdag 21 oktober: Jacob van Campenplein, Schilderswijk (Centrum)

Woensdag 22 oktober: Chopinstraat, Waldeck-Zuid (Loosduinen)

Donderdag 23 oktober: Wijkpark De Horst, Mariahoeve (Haags Hout)

Met het rondreizen door verschillende wijken in Den Haag spraken we verschillende bezoekers aan. Natuurlijk zijn overal de Betoveringkenners, die ons altijd weten te vinden, maar het grootste deel van de bezoekers waren omwonenden uit de wijk. Veel van hen kwamen niet eerder in aanraking met kunst en cultuur en ontdekten hier hoe leuk, en makkelijk, het kan zijn.

De set-up van het festival maakt dat er een overzichtelijke en open sfeer is. Met doorlopende workshops konden kinderen elk moment meedoen, zo lang en vaak als ze wilden. Alle activiteiten vroegen wel om actieve participatie. De professionele makers en kunstenaars werden geassisteerd door enthousiaste en betrokken vrijwilligers uit onze Betovering-pool en door het werken in kleine groepjes was er altijd oog voor individuele vragen en begeleiding.

Het programma bestond uit:

Dieren timmeren met La Cruz en Helweg dat net als andere jaren weer razend populair was en een bijna onmisbaar onderdeel is geworden van ons festival. Tijdens het timmeren en schilderen kwamen gesprekken op gang. Veel hout, verf en handen uit de mouwen.

De *Klankenfabriek* van Freek&Eric was een zintuiglijke ontdekkingstocht langs alledaagse attributen, gebruiksvoorwerpen en afgedankte instrumenten en materialen. Kinderen – alleen of samen met ouders of begeleiders – ontdekten er welke geluiden verschillende voorwerpen maken. Ze werden aangemoedigd hun fantasie en creativiteit te gebruiken en zo hun eigen talenten te ontdekken. De geluiden konden samen een soundscape vormen, spelen kon individueel of samen.

De Haagse beeldend kunstenaar Mourad Aouragh ontwikkelde meerdere concepten speciaal voor *Betovering-buiten*. Bij *Pimp your bike* konden kinderen met een grote verzameling te verknippen stickers hun eigen fiets versieren, maar ook collages maken. Of een beker pimpen voor *Neighborhood lemonade*: zelf limonade maken met kruiden uit nabij gelegen (of uit de eigen) tuinen. Vooral *Knip & Plak* was succesvol: van elke locatie die we bezochten waren vooraf foto's gemaakt in mooi zwart-wit. Kinderen werden uitgedaagd om hun eigen leefomgeving te ontwerpen: wat wilden ze anders, wat juist niet, geen fantasie was te gek. Op een opgeblazen groot formaat ontstond hierdoor een bijzonder en gezamenlijk kunstwerk per locatie.

Ook de Cultuurankers droegen hun steentje bij door op elke locatie een act of workshop toe te voegen waardoor er een rijk en participatief totaalprogramma te beleven was. El Goma speelde twee keer per middag de voorstelling *Wonderland*, waarbij kinderen en volwassenen werden vermaakt met een kleurrijk spektakel in een zeer uitnodigend decor: een megagrote ballenbak. De voorstelling (zonder woorden) was eenvoudig van opzet en duurde 30 minuten. Door de vele interactie met het publiek toverde de acteur op de meeste gezichten een grote glimlach. Het programma werd gehost door Colling Seintje, bekend van de RapXpress.

Essentiële partners van *Betovering-buiten* zijn de woningcorporaties: Haag Wonen, Staedion en Hof Wonen. Zij financierden mee en regelden ter plekke praktische zaken zoals stroompunten, een wc, maar ook wisselende extra's voor de bezoekers, zoals een koffiekar en poffertjes of 'smoothies fietsen'. Ook droegen zij zorg voor de promotie van het mini-festival in hun eigen wijken. Er werden flyers uitgedeeld, posters opgehangen en via WhatsApp groepen werd de oproep gedeeld.

Naast woningcorporaties waren veel andere instellingen betrokken bij de organisatie van *Betovering-buiten*. Zoals al eerder genoemd zijn dat de Cultuurankers: Dakota, Theater de Vaillant, Bibliotheek Loosduinen en Podium Noord. Maar ook buurtorganisaties als Wijkz, C'Mon, Dérive, Wijk als Podium en buurtouders waren betrokken in het proces. Ze droegen bij aan de verspreiding van flyers/posters en enkelen organiseerden nog wat meer.

Bij het Jacob van Campenplein werd door Wijkz een opruimactie ingezet waarbij kinderen aan het eind van de dag met prikkers en vuilniszakken het hele terrein afliepen om samen weer op te ruimen! In Loosduinen nam Wijkz steentjes mee om te beschilderen, dat werd fanatiek opgepikt door kinderen (en volwassenen).

C'mon is een betrokken organisatie bij de binnentuin van de Valthestraat. Zij zijn daar wekelijks om te bouwen aan de community en leefbaarheid van de binnentuin. Met resultaat: naast De Betovering organiseren zij ook mee met andere buurtinitiatieven en hun 'hub' wordt dagelijks gebruikt voor een bakje koffie en thee voor iedereen die wil. Op de dag van De Betovering stond een viertal buurtouders, op eigen initiatief, de hele dag klaar met koffie, thee, warme lunch en meer lekkers voor het hardwerkende team. In de binnentuin Middenstede meldde een fanatieke buurtbewoner zich aan om ook een workshop te organiseren. Op eigen initiatief, en in overleg met De Betovering voor de kwaliteitsbewaking, heeft ze met kinderen vlinderhuisjes geknutseld voor hun eigen tuin. Dérive heeft in diezelfde tuin ook bijgedragen aan de ontwikkeling van de binnentuin via de "Binnentuinen challenge" in Den Haag Zuidwest. Tijdens De Betovering bouwden ze met kinderen ter plaatse een wilgenhut als blijvende toevoeging aan de tuin.

Voor de lunch voor ons eigen team wilden we graag zo dicht mogelijk bij de binnentuinen blijven. Daarom zochten we contact met bewoners en initiatieven die ons van een lekkere lunch konden voorzien. Naast de buurtouders in Valthestraat hebben we andere dagen een heerlijke lunch gekregen van: Simitçi Dünyasi (via Zorgkamer Buurtmoeders De Stede), Stichting Jacobahof (Schilderswijk), Stichting Verzilveren (Loosduinen) en Alexanderhoeve (Mariahoeve).

Om tot al deze betrokken initiatieven te komen hebben we vanuit De Betovering eerst gesprekken gehad met woningcorporaties en Cultuurankers, maar ook met Cultuurschakel voor de connectie met verschillende soorten organisaties. We zijn per wijk aangeschoven bij een wijknetoverleg, waar veel kennis kon worden opgedaan over de gang van zaken in de wijken. Vooral uit die overleggen zijn veel directe contacten opgedaan voor het bijdragen aan de verdere organisatie van en betrokkenheid bij *Betovering-buiten*. Mensen doen graag mee aan initiatieven voor de kinderen uit hun wijk.

Niet alles aan het festival verliep vlekkeloos. Zo hebben we rond deze tijd van het jaar altijd te dealen met onverwachte weersomstandigheden. Vier van de vijf dagen hadden we geluk.

In tegenstelling tot de vele regen die verwacht werd, viel er nauwelijks een bui op onze locaties tijdens de activiteiten. En we hadden natuurlijk tentjes om te schuilen! We vermoeden wel dat de slechte weersvoorspellingen de bezoekcijfers beïnvloedden.

Wijkpark de Horst had de pech dat precies die dag storm Benjamin over Nederland raasde. Na de opbouw en twee uur van activiteiten en workshops moesten we alles stilleggen, de mensen naar huis sturen en zo snel mogelijk alles opruimen. De workshop van Podium Noord verviel daardoor, zij zouden een dansworkshop verzorgen met D-ent Dance.

Betovering-buiten laat kinderen ervaren hoe leuk en mooi kunst en theater kan zijn. We wijzen ze de weg naar culturele instellingen in hun wijk en op ons volledige programma in de herfstvakantie. We stimuleren ontmoeting, verbinding en eigenaarschap. Ons netwerk (deels via partners als de woningcorporaties en Cultuurankers) in de wijken die wij aandoen is cruciaal voor het ophalen van wensen en input, publieksbereik en het creëren van een gevoel van gezamenlijkheid. In het vasthouden en uitbouwen daarvan zit ook elk jaar de grootste uitdaging voor verbetering, alleen al door de vele wisselingen van mensen. Het lukt ons elk jaar ietsje beter de buurt te betrekken en te bereiken. Daar blijven we sterk op inzetten. Bijvoorbeeld door de crewlunch te laten verzorgen door omwonenden, maar ook door hier en daar bewonersinitiatieven op het festivalterrein een plekje te geven zonder aan artistieke in te boeten.

We denken dat het maximum aantal te draaien dagen zonder dubbele crew zes is. We hopen dat volgend jaar te kunnen gaan doen in twee keer drie dagen met een tussendag rust. Hoe enthousiast alle producenten en vrijwilligers ook zijn, het zijn fysiek pittige dagen in weer en wind van 8-18 uur.

Het is elk jaar opnieuw een uitdaging een geschikt programma samen te stellen van goed artistiek uitdagend niveau dat ook nog eens geschikt is om meerdere keren achter elkaar op wat een primitieve buitenlocatie te spelen. We zijn streng voor onszelf, zien inhoudelijk bij alles wat we doen dingen die de volgende keer beter moeten, maar we zien ook dat het publiek heel tevreden was.

Samen met ASSITEJ Nederland en het Fonds Podiumkunsten organiseerden we dit jaar een netwerk 'meet-up' voor internationale programmeurs die bij ons te gast waren en ASSITEJ-leden. In Theater De Vaillant was het onderwerp van deze meet-up "*Connecting young audiences - How to inspire and exchange with the neighbourhood*". Vier organisaties vertelden over hun ervaringen: Plan-D, Het Laagland, Laika en De Betovering. Een leerzame en boeiende bijeenkomst waarin opvallend vaak de betrokkenheid van woningcorporaties aan bod kwam. Een goede partner om mee de wijken in te gaan. Na afloop werd een lunch verzorgd door de Volkskeuken. De aanwezigen bezochten uiteindelijk *Betovering-buiten* in de Schilderswijk.

De bezoekersaantallen telden we via de gebruikte materialen, de omstanders bij de voorstellingen en de afgenomen porties poffertjes.

Het blijft een inschatting die echt moeilijk bij te houden is. We denken op de locaties in Escamp (2x) en in Loosduinen telkens 250 bezoekers te hebben gehad. In de Schilderswijk schatten we 350 bezoekers. Mariahoeve was ongeveer 100 bezoekers, helaas weggestuurd toen de storm te dicht bij kwam. Het totaal aantal bezoekers schatten we daarmee in op 1200 (vanwege het interactieve karakter van het minifestival beschouwen we elke bezoeker ook als deelnemer). Gezien het weer en de afgelasting van de laatste middag zijn wij hier tevreden over, al is het lager dan de begrootte 1500 bezoekers (5 x 300).

Ervaringen van de crew:

Een groepje jongens, jaar of 11, in Loosduinen ging tijdens onze opbouw vuurwerk afsteken, zich op dat moment nog onbewust van wat wij kwamen doen. Nadat een collega ze aansprak dat het afsteken van vuurwerk niet de bedoeling is, en zeker niet op deze plek, bleven ze terugkomen uit nieuwsgierigheid. Mourad nodigde ze uit om bij hem aan tafel te werken aan een kunstwerk. Binnen de kortste keren waren ze aan het knippen, plakken en deelden ze verhalen. Na een half uur liep Mourad naar een van onze collega's, de jongens wilden wat vragen: "Kunnen we dit niet elke maand doen?". Even later sprongen ze op hun fiets om nog wat vuurwerk af te steken, maar "we komen straks weer terug!".

Een ander mooi en hartverwarmend moment was een vader met zijn twee kinderen, als vluchtelingen pas net in Nederland. Ze spraken amper Nederlands maar zaten met veel plezier te timmeren, schilderen en genoten van de voorstelling.

"Wij van La Cruz en Helweg van het onderdeel 'Dieren timmeren en beschilderen' hebben weer enorm genoten van de ambiance die het team wist neer te zetten op al die verschillende plekken. Hulde! En we genoten van de meutes jeugdige enthousiastelingen en hun ouders die in grote getalen op ons afkwamen om te timmeren en schilderen. De kinderen gingen allemaal glimmend van trots naar huis met hun creaties. Een familie vertelde heel blij dat de kinderen ieder jaar een diertje hebben getimmerd en dat ze ze allemaal nog hebben staan. Wij zien kinderen ieder jaar een stukje groter worden. Je merkt zo duidelijk de behoefte van de mensen op de diverse locaties, aan dit soort spontane culturele activiteiten waaraan Betovering-buiten tegemoetkomt. Overal horen we mensen klagen dat er verder eigenlijk zo weinig gedaan wordt...Betovering-buiten vult echt dat hiaat, brengt mensen op 'vergeten' plekken in beweging en zorgt voor een gevoel van erbij horen. Het heeft dan ook een hele positieve en activerende invloed op de plekken waar we komen. Over meerdere jaren zie je een verandering. Bewoners initiatieven ontstaan, de tuinen worden mooier en ook fijn dat de woningbouwverenigingen daar zo genereus aan meewerken. Zo leuk!"

Bijlage 5: Festivalcentrum

Het hart van De Betovering was ons gratis toegankelijke *Festivalcentrum* in de foyer van Theater aan het Spui, waar in de zalen ook (betaalde) voorstellingen spelen. Gedurende het hele festival was dit dé centrale ontmoetingsplek voor alle kinderen en het vertrekpunt naar onze activiteiten. Van zaterdag 18 tot en met zaterdag 25 oktober was het *Festivalcentrum* dagelijks van 12.00-16.30 uur geopend met een gevarieerd programma voor kinderen van 2 tot 12 jaar.

Gedurende de week vonden vier hoofdactiviteiten plaats, allemaal gratis onderdelen die laten kennismaken met kunst en cultuur en verleiden tot actieve cultuurdeelname.

Bij de *Stapelbaarzen* (4+) van Lotte Verweij kleurden kinderen eerst hun blad in, knipten het vervolgens langs de lijnen uit en schoven de stukjes in elkaar tot er een geheel nieuwe diersoort ontstond. Met een paar plakogen erbij was de Stapelbaars klaar om de wereld in te trekken. Deze activiteit combineerde creativiteit, motoriek en fantasie en sprak een brede groep jonge bezoekers aan.

Het *Vouw & BouwLAB* (6+) van Collective Paper Aesthetics haalden we samen met het Zuiderparktheater en Museumlab (Museon) naar Den Haag. Deze workshop was door de vereiste techniek best uitdagend voor de deelnemers. Van grote gestanste platen in prachtig kobaltblauw met zilver konden de kinderen een vorm in elkaar zetten die te combineren was tot grote ballen die vervolgens op allerlei manieren aan elkaar gekoppeld werden. De hele week stond een toren als leidraad en basis in de foyer, deze kon worden uitgebouwd door alle deelnemers. Voor de (vaak wat oudere) vrijwilligers vroeg de begeleiding extra aandacht en inzet. Het was een bijna wiskundige activiteit die om geduld en samenwerking vroeg. Tegelijkertijd ontvingen we veel positieve reacties: bezoekers waardeerden dat er een activiteit was die goed aansloot bij de wat oudere kinderen die het *Festivalcentrum* bezochten en zowel hun creatieve als hun technische kant aansprak (sommige kinderen 'verdwenen' erin en waren de hele middag bezig). Het samenwerken (met ouders, begeleiders, andere kinderen, vrijwilligers) werd ook als heel positief ervaren.

Omdat de materialen van het *Vouw & BouwLAB* het pand niet mochten verlaten, was er een mini versie van papier die wél mee naar huis mocht: het *Mini Vouw & BouwLAB* (6+). Dit was een populaire activiteit bij kinderen van alle leeftijden. De papieren variant (ook vooraf gestanst) werd omgevormd tot mooie ballen die konden worden gepimpt met verschillende materialen. Veel deelnemers en ouders vroegen naar materiaal om mee naar huis te nemen, zodat de kinderen thuis verder konden knutselen. We denken dat er heel wat kerstbomen met deze ballen zijn versierd dit jaar.

Met Dak Kindercentra ontwikkelden we een workshop voor de allerkleinsten. *Het witte dorp* (2+) bestond uit een plek waar alles van wit papier of karton was. De vloer, de huisjes, de bankjes, het kampvuur... Alles mocht door de kinderen zelf van kleur worden voorzien met wasco. Met reserve materialen konden we de onderdelen regelmatig verversen. De open opzet en het uitnodigende materiaal zorgden ervoor dat de jongste bezoekers actief konden ontdekken en creëren. Er was veel animo voor deze activiteit, die een rustpunt vormde binnen het bruisende festivalprogramma. Natuurlijk stond er een kakelbont dorp aan het eind van de week. Deze workshop bood DAK ons aan in ruil voor naamsvermelding.

Elke festivaldag sloten we feestelijk af met een optreden in het *Festivalcentrum*. Ons doel was dit zoveel mogelijk door kinderen te laten verzorgden. Daar waar dat niet lukte verzorgden twee muzikanten de afsluiting. Op de andere dagen hadden we twee maal de twaalfjarige DJ Jayce met (rap)muziek, op één van zijn dagen werd ook een raptekst live vertolkt. En we hadden een heel bijzondere voorleesvoordracht in gebarentaal, uitgevoerd door de dove Arush! Voor de horende bezoekers werd zijn voordracht vertaald door een tolk, een bijzondere belevenis. Via Huis van Gedichten traden twee jonge stadsdichters op met eigen werk. De optredens zorgden voor een duidelijke en rustige overgang naar het einde van de dag.

De bezoekersaantallen waren redelijk constant verdeeld over de week. Omdat we het *Festivalcentrum* gratis openstellen en de drempel zo laag mogelijk willen houden doen we niet aan toegangsbewijzen of reserveringen. Iedereen mag naar binnen lopen en meedoen. De aantallen bezoekers blijven daardoor een grove inschatting, voornamelijk gemaakt op basis van gebruikte materialen, maar ook door aangemelde BSO's en tellingen gedurende de dag. We kwamen uit op ongeveer 3700 bezoekers, ietsje lager dan de begrootte 4.000 bezoekers.

Op maandag t/m vrijdag ontvingen we 16 verschillende BSO-groepen, goed voor in totaal 187 kinderen en 31 begeleiders. Deze groepen zorgden voor extra levendigheid in het *Festivalcentrum* en boden veel kinderen de kans om kennis te maken met kunstzinnige activiteiten buiten de schoolomgeving. Alle workshops waren goed en vaak volledig bezet. Het programma trok een breed publiek en gaf kinderen de mogelijkheid om op een creatieve en speelse manier te ontdekken, te experimenteren en samen te werken. Sommige gezinnen kwamen zelfs meerdere keren per week terug, wat laat zien dat het *Festivalcentrum* niet alleen een daguitje was, maar een plek waar kinderen en ouders zich graag opnieuw lieten inspireren.

Volgend jaar hopen we weer een *Festivalcentrum* te kunnen hebben en dan gaan we natuurlijk weer heel andere dingen doen. De leeftjidsverdeling over de verschillende activiteiten was volgens ons goed dit keer.

En ook over de indeling van de ruimte en de presentatie waren we tevreden. Het is de bedoeling dat volgend jaar vooral kinderen de dagafsluitingen verzorgen, dat was dit jaar een eerste probeersel en smaakt naar meer.

We zien dat er veel kinderen met hun ouders of begeleiders (BSO's) specifiek naar het *Festivalcentrum* toe komen (soms meerdere keren) om mee te doen en ook dat er dan ook altijd mensen zijn die op het laatste moment besluiten ook een voorstelling mee te pakken. Of ook nog even naar het straattheater gaan kijken. Of een andere Betovering-activiteit aan de overkant, in Amare, bezoeken. En dat is natuurlijk precies wat we willen, met gemak kunstzinnige en prikkelende ervaringen opdoen, als belangrijk en tegelijk 'gewoon' onderdeel van een kinderleven.

Bijlage 6: Marketing

Dit jaar kozen we voor het thema Stapelgek, met een sterk herkenbaar campagnebeeld. We lanceerden ons voorstellingsprogramma niet eerder zo vroeg voor het festival, namelijk per 1 juli in plaats van 1 september. Aanleiding hiervoor was dat de grotere theaters in mei/juni het Betoveringprogramma al grotendeels in verkoop hebben, daardoor bouwden zij toen al posities van de websites in Google op, terwijl we dat zelf pas in september deden. Omdat het grootste deel van het programma toch al vast staat in juni, hebben we zelf onze release daarmee ook naar voren gehaald: we gingen op 1 juli 2025 online. Er was niet per se meer verkoop in de zomer, maar vroeg online gaan gaf ons wel mogelijkheden om bijvoorbeeld te adverteren in Vakantiepas en Uitkrant. Het programma voor workshops en overige activiteiten volgde wel pas begin september.

We optimaliseerden alle pagina's van de website, ook de navigatie. Daarbij was specifieke en extra aandacht voor toegankelijkheid, zowel bij de verdiepende pagina's als bij de filters. De website was al eerder doorgelicht en getoetst op toegankelijkheid door ervaringsdeskundigen van Stichting Voorall. De aanbevelingen die daaruit kwamen hebben we opgevolgd. Zo kun je vanaf de homepagina kiezen voor een prikkelarme weergave, voegden we filters toe en iconen en extra uitleg op voorstellingspagina bij doorklikken.

Het monitoren van de specifieke websitestatistieken was de afgelopen twee jaar een uitdaging, door de vernieuwde cookiewetgeving krijgen we steeds minder data binnen. We weten van ongeveer 1 op de 5 bezoekers specifiek het online gedrag. We weten dit jaar wel het totaal bezoekers op basis van de server.

We zien een dalende trend in ons organische social media- en persbereik. We hebben daarom dit jaar fors meer nieuwsbrieven ingezet richting het festival, wat het bereik deels compenseerde. Ook deden we een pilot met segmentatie naar programmavoorkeuren zoals theater, dans, muziek en beeldende kunst/film. We startten voor 't eerst met WhatsApp berichten en TikTokposts en -advertenties om ons publiek beter te bereiken. Met betaalde advertenties op Facebook, Instagram en TikTok hebben we wel meer bereik gehaald. We breidden het online adverteren uit met extra bannercampagnes op platformen als o.a. dagjeweg.nl, uitzinnig.nl, uitmetkinderen.nl.

De meeste voorstellingen werden heel goed verkocht, niet alleen in de grote theaters, maar ook in de wijktheaters en op speciale locaties.

Doelstellingen: Bezoekers & bereik

De specifieke marketingdoelstellingen in 2025 waren:

1. Bezoekersaantal verhogen
2. Online bereik vergroten
3. Naamsbekendheid verhogen
4. Voorstellingen met kaartverkoop uitverkopen
5. Herhaalbezoek onder de fans vergroten naar 2,5 bezoeken per week

In totaal heeft De Betovering dit jaar een bereik gegenereerd van bijna 23 miljoen meetbare vertoningen. Dat betekent dat er naast signing in de openbare ruimte ongeveer 23 miljoen kansen zijn om in aanraking te komen met De Betovering.

We zien wel een dalende trend in het gebruik van alle organische social media. We hebben dit jaar gelukkig ons bereik deels opgevangen in TikTok, nieuwsbrieven en Display ads (bannercampagnes). Betaald haalden we wel meer uit het social media bereik. Door de integratie van Google AI resultaten bij zoekresultaten is het bereik via Google Ads Grants helaas gedaald. Daarnaast kozen we twee jaar geleden voor kwalitatieve impressies in plaats van impressies op willekeurige en niet toepasselijke zoekwoorden als 'vacatures'.

Het persbereik in 2025 was lager dan andere jaren namelijk 21 miljoen impressies in 26 print uitingen en 68 online uitingen. De mediawaarde bedroeg €103,937,- Het valt ons op dat er steeds minder free publicity is. Radio&TV is niet meegenomen, maar we zijn dankzij een fijne samenwerking met Den Haag FM bijna alle festivaldagen op de radio geweest.

Op printbereik waren de top 3 titels: Stadskrant, Volkskrant en Den Haag Centraal. Op mediawaarde waren de top 3 titels: Vriendin, Volkskrant en Den Haag Centraal. Op online bereik waren de top 3 titels: Ad.nl, Indebuurt.nl en Volkskrant en op mediawaarde: Indebuurt, Ad.nl en Kidsproof.

	Totaal bereik 2025	Totaal bereik 2024	Totaal bereik 2023
Pers	21.258.152	82.996.355	51.000.000
Kidsproof	20.386	27.001	26.272
Nieuwsbrief	68.348	21.152	28.932
Whatsapp (nieuw)	770	0	0
Betaald social media (Facebook, Instagram en Tiktok)	480.648	251.116	357.899
Youtube organisch	2.184	2.797	2.176
Linkedin organisch	4.227	8.324	3.493
Instagram organisch	23.434	79.109	59.830
Facebook organisch	11.856	22.638	16.350
TikTok (organisch)	21.648	0	0
Google Ads (gratis)	8.100	64.100	207.940
Display ads (bannercampagnes via Google netwerken)	552.174	92.400	-
Website bezoek	85.776	*13.296	46.782
Oplages flyers	115.000	101.500	125.000
Totaal	22.652.703	83.922.801	53.800.063

* In 2024 konden we door veranderde G4A cookiewetgeving niet het volledige website bezoek meten in Google Analytics. In 2025 zijn de website cijfers gebaseerd op de serverstatistieken.

Bezetting

Tijdens de aanloop van Festival de Betovering 2025 zijn de taken voor Marketing, Online & PR verdeeld over twee ZP-medewerkers, aangevuld met een kernteamlid. Vanuit de opleiding Creative Business van Hogeschool Inholland heeft een stagiaire zich in de periode februari-juli toegelegd op inclusie en het bereiken van specifieke doelgroepen.

Voor vakspecifieke kennis voor betaalde social media en Google adverteren is dit jaar weer samengewerkt met studio 100% Leiden. Voor vormgeving was Eindeloos Ontwerpers en voor de website Cobiz weer van de partij.

Budget

Vanuit het Marketingbudget zijn alle onderdelen uitgevoerd zoals vooraf begroot. Vanuit het meerjarensubsidie Toegankelijke Stad Den Haag konden we de aanpassingen van de website rondom toegankelijkheid bekostigen en ook het bereiken van specifieke doelgroepen onderzoeken.

Huisstijl

We hebben dit jaar voortgeborduurd op de huisstijlontwikkeling uit de afgelopen jaren. Grafisch kwam het beeldmerk deels terug met een knipoog naar het thema Stapelgek. De knalgele kleur viel daarbij goed op in het straatbeeld.

Folder/Drukwerk

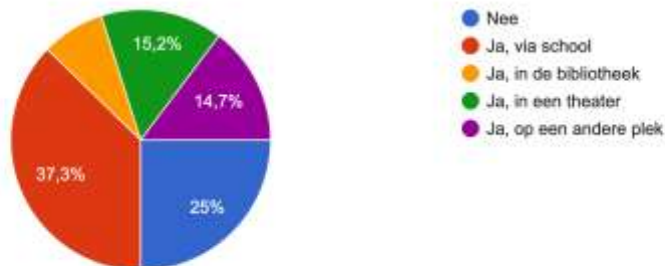
Dit jaar hebben we de programmaflyer weer in hetzelfde format uitgevoerd als in 2024. We hebben gekozen voor eerdere verspreiding (direct na Prinsjesdag) via de scholen en ook de flyer digitaal goed gepromoot via de site. Ook is een gerichte nieuwsbrief aan alle Haagse scholen gestuurd met digitale middelen. Een groot deel van de bezoekers gaf aan de fysieke folder via school (digitaal) te hebben gehad. Via de bezoekersenquête is er geen bruikbare feedback op de folder gekomen.

Voor Betovering-buiten zijn dit jaar aparte flyers per wijk gemaakt. Daarnaast was er een Engelstalige flyer voor niet-Nederlands sprekenden. Ook hebben we stickers en postkaartjes ingezet.

17. Heb je de programmapfolder gezien?

204 antwoorden

Overzicht oplages:

Algemene folder	100.000
Engelse flyer	10.000
Betovering buiten	5.000
Totaal	115.000

Posters/Outdoor

De Betovering is zichtbaar geweest op de digitale abri's (indoor) via Hofstad Media en de stadsschermen via Nouvelle Media. Voor posters hebben we met A2 en A1 veel zichtbaarheid gehad op locaties in de stad. Ook de vlaggenmasten hingen in de stad gevuld met de hergebruikte vlaggen. Dit jaar op een andere route wat andere zichtbaarheid gaf.

Advertenties

Omdat ons programma dit jaar vroeg bekend was, konden we adverteren in het Vakantiepas-boekje. Hiermee maakten alle Haagse kinderen al vroeg kennis met het festival. Ook adverteerden we met een ¼ pagina in de Uitkrant van Den Haag Centraal die begin september verscheen.

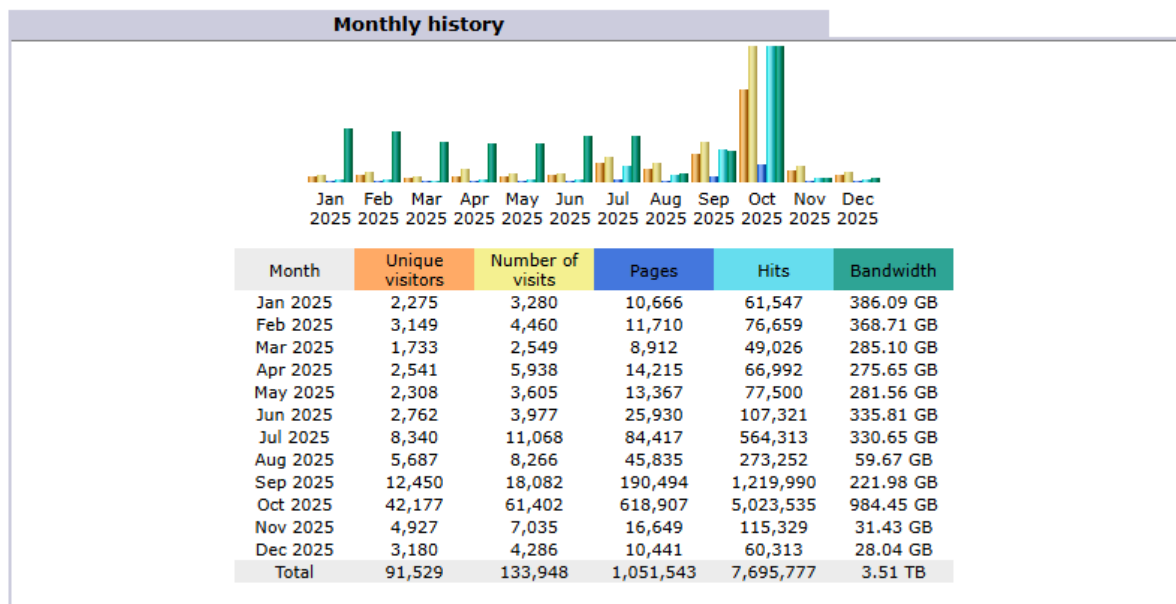

Website & Online

75% van de festivalbezoekers bezocht dit jaar www.debetovering.nl.

Dit jaar hebben we gekozen om extra te investeren in de homepage, Ook zijn de Festivalpagina en de navigatie geoptimaliseerd. Daarnaast heeft een vervroegde programmalaunching bijgedragen aan de een betere vindbaarheid via Google, want het eerder live zetten gaf de zoekmachine meer tijd om de pagina te indexeren. Bovendien maakten we een slag met betere meta teksten en landingspagina's.

In 2025 werkten we met plezierig samen met het online advertentie bureau 100% Leiden. We hebben dit jaar voor het eerst geadvertiseerd op TikTok.

www.debetovering.nl heeft van 1 januari t/m 31 december 2025 in totaal 91.529 unieke meetbare bezoekers getrokken en 133.948 weergaven in totaal. Dit is meer dan we in 2024 hadden, maar toen konden we het totaal helaas niet meten. Helaas hebben we ook dit jaar nog veel problemen met onze Google Analytics. We kunnen dit jaar de webserverstatistieken als totaal wél vertrouwen, maar de kwalitatieve data via deze kant niet verdiepen. 16% van alle totaal bezoeken accepteert de cookies, de andere 84% dus niet! Ook zijn er nog wat problemen in ons CMSsysteem (Joomla). We gaan in 2026 verder onderzoeken hoe we meer bezoekers de cookies kunnen laten accepteren en met meer gemeten cijfers onze inspanningen kunnen analyseren.

De volgende resultaten zijn gebaseerd op een steekproef (16% van de bezoekers die de cookies accepteren op de site) uit Google Analytics:

- De gemiddelde bezoektijd op de website was 4,14 minuten over het hele jaar. Vanaf 1 september was het een halve minuut hoger per bezoek.

- Het gemiddeld aantal pagina's per bezoek was 8,67. Dit was fors beter dan in 2024.
- De drukste dag op de website was 20 oktober.
- De Engelse website was zo'n 3% van het totaal bezoek
- 40% van het website bezoek komt uit Den Haag
- Top 5 meest bezochte pagina's: programma overzicht, festivalcentrum, toegankelijkheid, Betovering-buiten en Betovering Scheveningen.

Google Ads & Display

Voor de Google Grants via Google Ads inzet is weer samengewerkt met 100% Leiden. In totaal genereerden we 8.100 vertoningen via Google Ads grant met 1.900 klikken. Deze statistieken komen gelukkig uit het Google Ads dashboard en zijn dus betrouwbaar. Er is wel sprake van een dalende trend. Google heeft zelf AI resultaten geïntegreerd in zoekresultaten waardoor de Ads naar een lagere plek zijn verschoven. Ook hebben we zelf geïnvesteerd in zoekwoordgroepen met betere performance en daardoor kwantitatief minder kliks, de website plopte niet meer op bij lukrake zoekacties (denk aan vacatures, vakantie Denemarken) en ongeschikte termen. Daardoor hadden we wel kwalitatief beter bezoek. Dat zie je terug in de hogere CTR (doorklikratio), deze groeide naar 23,42% (was 12%). Dat betekent dat ongeveer 1/4 gebruikers ook echt doorklikte naar onze site en de advertenties relevant waren.

Dit jaar zette we ook voor het eerst Google Display banners in. Hiermee tonen we onze banners op sites zoals Telegraaf en Youtube kanalen als Zoete zusjes en Uitmetkinderen. In totaal zijn er 552.174 impressies en 6.934 klikken gegenereerd. Dit betekent dat 1,26% van de mensen die de advertentie zag hier ook daadwerkelijk op klikte. We betaalden daarvoor slechts 0,06 ct per klik. We kunnen dit volgend jaar nog uitbreiden met DPG regionaal, zodat we nog meer sites meenemen in de dekking.

Ook moeten we voor volgend jaar nadenken over het vindbaar zijn in AI resultaten, omdat de kans groot is dat Google Ad Grants steeds meer verschuiven.

Online advertenties

We hebben losse online advertenties geplaatst in Op stap met Lisa, Kunstfanaatjes en Uitmag.

Social media & Content, Organische social media

Onze doelgroep verschuift ieder jaar meer van Facebook naar Instagram en dat is ook te zien aan de cijfers. Via Facebook hebben we zo'n 108 nieuwe volgers gehaald, wat het totaal op 3,887 bracht (was 3.779) aan het einde van het festival. We hebben op Instagram 2,706 volgers (was 2065 volgers in 2024). Ongeveer 44% van de volgers komt uit Den Haag en 80% van de volgers is vrouw.

We hebben via TikTok, Facebook en Instagram samen 35.290 mensen bereikt. Het aantal interacties lag op 3.161. We zien hierbij een dalende trend over de afgelopen drie jaar. Dat heeft te maken met de tendensen in de markt, mensen gaan steeds meer van social media af én de platformen willen vooral adverteerders. Dat we TikTok hebben toegevoegd aan onze strategie heeft de daling deels kunnen opvangen.

- Op Facebook was het totaal bereik organisch met 213 verhalen, foto's en reels 11.856 met 765 interacties en 3.147 linkkliks.
- Op Instagram was het totaal bereik organisch van 419 story's & posts dit jaar 23.434 met 2.396 interacties. De meeste organische weergaven kreeg de reels waarin we in de zomer alvast ons theaterprogramma aangekondigden: 8.985.
- Resultaten TikTok: Voor het eerst op TikTok dit jaar waren onze totale organische weergaven: 21.648. Totaal 534 interacties.
- Op LinkedIn hebben we 271 volgers. We hebben hier sinds januari - november 4.227 weergaven met een interactieratio van 10,3%.
- Op Youtube hebben we in de periode januari - november 2.184 views gehad.

Betaald social media

We hebben ook voor social media advertenties dit jaar samengewerkt met 100% Leiden, op op Facebook, Instagram en TikTok. We startte met een campagne vanaf mei voor naamsbekendheid, daarna volgde de campagnes voor nieuwsbriefleads, bekendmaking van het programma en een programmepromotie in combinatie met remarketing.

In totaal hebben we dit jaar 1500 euro uitgegeven aan betaalde advertenties waarmee we 480.648 weergaven hebben gehad waarvan 5296 mensen uiteindelijk hebben doorgeklikt met een gemiddelde CTR van 1,10%. Dit komt neer op 0,28 cent per klik, een mooi gemiddelde. Ten opzichte van 2024 hebben we meer weergaven

gegenereerd, waardoor we een groter deel van de doelgroep hebben bereikt. Het aantal klikken is wel iets minder, omdat we ook hebben ingezet op de naamsbekendheid en zichtbaarheid via diverse campagnes, dit jaar ook via TikTok.

De campagne die het beste scoorde op basis van CTR was de advertentie binnen de naamsbekendheidcampagne, een voorbeeld hiervan staat hiernaast.

We zijn ons bewust van de ethische kwestie van het geld besteden aan de grote tech organisaties (META/Google) in Amerika. Maar we zien ook dat we helaas niet zonder dit deel van het bereik kunnen om onze doelstellingen te behalen.

Shared Social media

We zijn ook dit jaar veel keer vermeld in berichten door andere partners. Zeker de samenwerkingen met Collab's hebben daaraan bijgedragen. En daarnaast gingen de giraffen en het nijlpaard dwars door de binnenstad viral met enorm veel views!

Nieuwsbrief

We hebben dit jaar meer tijd en aandacht aan onze nieuwsbrief besteed en wederom gewerkt aan de vergroting van ons eigen nieuwsbriefbestand met online advertenties en segmentatie uitvraag van de bezoekers naar hun voorkeur. Inmiddels is het bestand 6.907 personen groot. We hebben dit jaar een start gemaakt om ons bestand beter te laten segmenteren om mensen hun voorkeur aan te geven voor: muziek, theater, beeldende kunst en film en dans. Dit heeft geleid tot 174 profielen. Dit was nog niet genoeg om echt thematische nieuwsbrieven te maken, maar wel een aanzet.

Nieuw: WhatsApp Alerts

Dit jaar zijn we gestart met een pilot voor WhatsApp alerts voor de belangrijkste aankondigingen en een dagoverzicht. Hiervoor meldden 102 mensen zich aan. “Het was superleuk om de appjes de hele week te ontvangen Dankjulliewel!”

We verstuurden 10 berichten in totaal en behaalden steeds een open ratio van 61%. Slechts enkele schreven zich weer uit, dus dat betekent dat de berichten over het algemeen wenselijk waren.

Spotlight Festival & Ooievaarspas UIT markt

Tijdens het Spotlight Festival (nieuwe vorm UITfestival) op zaterdag 6 september 2025 waren we op het cultuurplein in Amare aanwezig. Op het Ooievaarspas UIT Festival op zondag 7 september hebben we ook een goede promotie kunnen maken in de wijk Escamp. Op de markt bleek dat De Betovering goed bekend was.

Barthers & Samenwerkingen

Ook dit jaar hebben we met een gesloten beurs een aantal prettige samenwerkingen gesloten:

- Kidsproof: De speciale nieuwsbrief is verstuurd aan 6933 lezers met een opening van 2443 keer gelezen/geopend. De verwijzingen via de site hebben 13.000 kliks gegeven. We hebben hier zelf geen bedrag aan besteed.
- Stichting Quiet: via stichting Quiet hebben we voor 5 theaters 54 kaarten ter beschikking gesteld voor gezinnen. 40 kaarten zijn daadwerkelijk gebruikt.
- Duurzaam Den Haag: vermelding van de expliciet duurzame voorstellingen Vlam&zucht en Wier in agenda en promotie bij achterban.
- HTM, Marketing Haagse Binnenstad hebben met social media posts aandacht geschonken aan het programma.

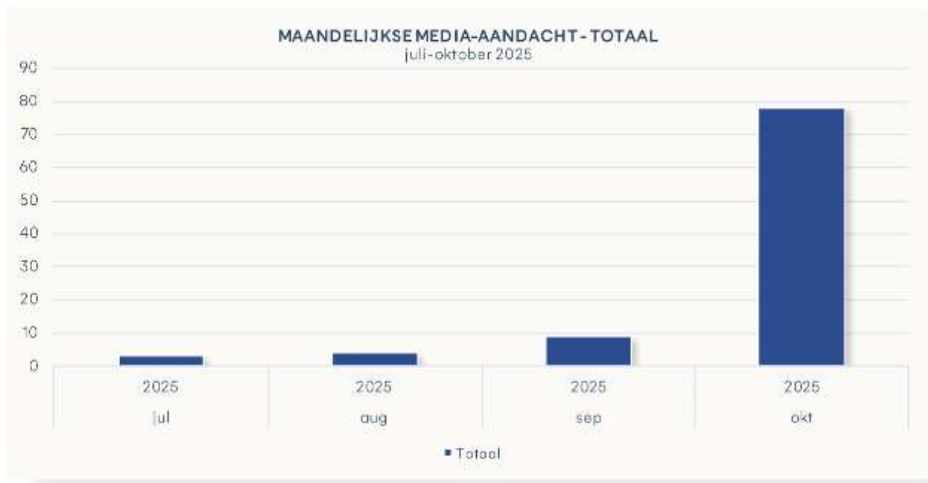
Pers

We hebben dit jaar 5 persberichten verstuurd met een openratio tussen de 45 en 71 %. Dit jaar hebben we 94 (was 172 in 2024) perspublicaties (26 print (was 55 in 2024) en 68 (was 117 in 2024) online) behaald met een mediawaarde van €103,937 (was €184.997 in 2024) in druk en internet, excl radio en tv. Dit betreft een meting vanaf mei t/m november.

Laatste dag! ✨ Kom je bonbons kleien in het Kunstmuseum? Of maak een wereld vol geluid in 1646. Mis Binnenbeest van De Dansers niet – een speelse voorstelling over de wilde kant in ons allemaal. En rol daarna door in slotfeest met De Vullnismannen 🍷 in het festivalcentrum: een knallend einde van De Betovering 2025!

Het aantal publicaties is minder dan we in 2024 hadden en geeft echt een dalende trend aan.

We hebben een heel fijne samenwerking gehad met Den Haag FM dit jaar. In de festivalweek zijn we iedere ochtend op de radio geweest! Het meest bijzonder was daarvan ons kinderpanel dat een uur lang te gast was. We stonden met een mooie vermelding in de Volkskrant, en spraken in het radioprogramma UIT van Radio West.

Ondanks warme perscontacten en veel najagen is het lastig om goede verhalen over het festival te krijgen. Den Haag Centraal koos bijvoorbeeld alleen de openingsvoorstelling uit. In AD zijn we niet gekomen, TV West kwam dit jaar niet langs en Nieuwsblad Den Haag plaatste onze persberichten niet, omdat we er niet adverteren. Dit jaar kwamen wel weer meer recensenten van Theaterkrant langs.

Overzicht specifieke PR

Opening in samenwerking met Theaterschool Rabarber en Cat Smits Company

- Eigen persbericht
- Recensenten uitgenodigd: Theaterkrant gekomen
- Fotografie en video bij première
- Bemiddeld met PR van TV West, niet gekomen

Coproductie Bon Dia in de Jungle

- Eigen persbericht (ism Theater De Vaillant)
- Fotografie bij voorstelling
- Recensenten uitgenodigd, Theaterkrant gekomen

Betovering-buiten

- Aparte flyers en posters per wijk
- Evenement gericht op wijk, geadverteerd op HOPLR en Nextdoor
- Eigen persbericht
- Eigen fotograaf en verslaggever Staedion

Betovering op Scheveningen

- Evenement gericht op wijk, geadverteerd op HOPLR en Nextdoor
- Buitengewoon Scheveningen nieuwsbrief ingezet

Toegankelijkheid

- Apart Marketingplan door stagiaire
- Inventarisatie toegankelijkheid per locatie, implementatie in 2026 op de site
- PR gehad op de website van KidsproofPlus
- Aparte webpagina toegankelijkheid ingericht (die bij de top 5 webpagina's van het totaal behoorde)
- Thema nieuwsbrief over toegankelijkheid
- Persbericht over toegankelijkheid

Bijlage 7: Enquête en impactmeting 2025 (enkele onderdelen)

We hebben dit jaar een andere strategie gekozen om mensen uit te nodigen de publieksenquête in te vullen. We hebben stickers uitgedeeld aan bezoekers van het festivalcentrum (voornamelijk bij hun vertrek), bij het straattheater en bij Betovering-buiten. Wanneer mensen in het Festivalcentrum de enquête ter plekke invulden gaven we de kinderen een button of pin. Waar mogelijk gingen we actief rond met iPads. In totaal zijn er 206 enquêtes ingevuld, waarvan 97% van de respondenten met kinderen kwam. 75 van deze respondenten is (ook) bij De Betovering-buiten en/of het Festivalcentrum geweest.

Woonplaats bezoekers:

Regio	Aantal	Percentage
Den Haag	112	54%
Regio	35	17%
Buiten regio	21	10%
Onbekend	38	18%
Totaal	206	100,0%

Deelname activiteiten:

Welke activiteit bezoek je vandaag?/ Heb je bezocht bij het festival?	Respons	Percentage
Festivalcentrum	45	22%
Festivalcentrum en een programmaonderdeel	29	14%
Festivalcentrum, programmaonderdeel en een buitenactiviteit	1	0%
Alleen een programmaonderdeel	113	55%
Programmaonderdeel en buitenactiviteit	2	1%
Alleen een buitenactiviteit	4	2%
Onbekend	12	6%
Totaal	206	100%

Karakterisering en waardering van het festival:

Welke woorden passen bij De Betovering	Aantal keer genoemd	Percentage van totaal	Percentage van respondenten
Creatief	158	24%	77%
Belevenis	97	15%	47%
Betoverend / verrassend	94	14%	46%
Gezellig	83	13%	40%
Ontdekken	73	11%	35%
Leerzaam	52	8%	25%
Verbindend / ontmoeten	46	7%	22%
Onderscheidend / bijzonder	47	7%	23%

Niet leuk	4	1%	2%
Saai	5	1%	2%

Het festival wordt door de meeste bezoekers zeer goed gewaardeerd:

Welk rapportcijfer geef jij Festival De Betovering?	8,5
---	-----

170 bezoekers geeft het festival een cijfer 8 of hoger (83%).

Bekendheid festival:

Hoe wist je dat De Betovering er is?	Genoemd	%
Website / social media algemeen	71	34%
Via school	66	32%
Vrienden, familie of kennissen	37	18%
Poster of folder	35	17%
Ik ken De Betovering van een eerdere keer	90	44%
Anders, namelijk...	10	5%

Aantal bezochte locaties:

Hoeveel locaties bezocht?	Respons	%
1	101	49%
2	43	21%
3	30	15%
4	21	10%
5	7	3%
6	0	0%
7	1	0%
8	0	0%
9	2	1%
10	1	0%
Totaal	206	100%

Gebruikte vervoersmiddelen:

Vervoersmiddel gebruikt	Aantal	Percentage
(Bak) Fiets of lopend	85	41%
Openbaar Vervoer	77	37%
Auto, motor of scooter	31	15%
Combinatie van vervoersmiddelen	13	6%
Totaal	206	100%

In het kader van een impactmeting in samenwerking met de Gemeente Den Haag en Cigarbox zijn dit jaar stellingen aan de bezoekers voorgelegd, met antwoordmogelijkheden op een 3-puntsschaal: Eens, Neutraal of Niet eens.

Onze deelname aan De Betovering...

...gaf ons het gevoel ergens bij te horen

	Alle respondenten		Festivalcentrum+ Betovering buiten	
Eens	93	45%	54	72%
Neutraal	95	46%	0	0%
Niet eens	18	9%	21	28%
	206	100%	75	100%

...zette de kinderen aan het denken

	Alle respondenten		Festivalcentrum+ Betovering buiten	
Eens	154	75%	54	72%
Neutraal	43	21%	0	0%
Niet eens	9	4%	21	28%
	206	100%	75	100%

...was inspirerend

	Alle respondenten		Festivalcentrum+ Betovering buiten	
Eens	168	82%	60	80%
Neutraal	30	15%	14	19%
Niet eens	8	4%	1	1%
	206	100%	75	100%

...was mooi

	Alle respondenten		Festivalcentrum+ Betovering buiten	
Eens	172	83%	66	88%
Neutraal	27	13%	9	12%
Niet eens	7	3%	0	0%
	206	100%	75	100%

We voelden ons op ons gemak

	Alle respondenten		Festivalcentrum+ Betovering buiten	
Eens	185	90%	73	97%
Neutraal	14	7%	1	1%
Niet eens	7	3%	1	1%
	206	100%	75	100%

We voelden ons welkom

	Alle respondenten		Festivalcentrum+ Betovering buiten	
Eens	193	94%	72	96%
Neutraal	10	5%	0	0%
Niet eens	3	1%	3	4%
	206	100%	75	100%

De kinderen hebben iets nieuws geleerd

	Alle respondenten		Festivalcentrum+ Betovering buiten	
Eens	150	73%	52	70%
Neutraal	47	23%	22	29%
Niet eens	9	4%	1	1%
	206	100%	75	100%

Tijdens De Betovering hebben we nieuwe mensen leren kennen

	Alle respondenten		Festivalcentrum+ Betovering buiten	
Eens	41	20%	22	27%
Neutraal	76	37%	33	44%
Niet eens	89	43%	22	29%
	206	100%	75	100%

Tijdens De Betovering hebben we meer organisaties uit de buurt/stad leren kennen

	Alle respondenten		Festivalcentrum+ Betovering buiten	
Eens	70	34%	29	39%
Neutraal	57	28%	22	29%
Niet eens	79	38%	24	32%
	206	100%	75	100%

De deelnemende kinderen

De respondenten brachten gezamenlijk meer dan 400 kinderen mee naar het festival. Het aantal kinderen per respondent is als volgt verdeeld:

Meegebrachte kinderen	Aantal	Percentage
1	66	32,0%
2	92	44,7%
3	25	12,1%
4	8	3,9%
5 of meer	9	4,4%
0	6	2,9%
Totaal	206	100,0%

Het gemiddeld aantal kinderen per respondent is 1,95 (hierbij is voor “5 of meer kinderen” gerekend met 5 kinderen per respondent).

Dit zijn de genoemde leeftijden

Leeftijd	Aantal keer genoemd
0 of 1 jaar	5
2 jaar	11
3 jaar	19
4 jaar	30
5 jaar	49
6 jaar	44
7 jaar	47
8 jaar	42
9 jaar	42
10 jaar	28
11 jaar	14
12 jaar en ouder	25

Andere culturele activiteiten

We vroegen de respondenten wat de kinderen in de vrije tijd aan kunstbeoefening doen. Dit zijn de antwoorden:

Activiteit	Aantal keer genoemd	% van totaal genoemde activiteiten
Muziek maken (instrument, zangles, koor, rap, band, produceren)	65	32%
Dansen	83	40%
Theater maken	35	17%

incl 1x musical

Schilderen, beeldende kunst en/of film/fotografie	72	35%	incl tekenen/kleuren en handwerken
Schrijven, dichten en/of doen aan spoken word	9	4%	
Doen niet aan kunstbeoefening in mijn vrije tijd	48	23%	nb 2x genoemd met een kunst
Niet beantwoord	14	7%	1x nvt

Hoeveel keer kwam je in de afgelopen 12 maanden in een theater met kinderen?

Theaterbezoek	Alle respondenten	
	aantal	procent
0 keer	26	13%
1-2 keer	103	50%
3-5 keer	62	30%
Meer dan 5 keer	15	7%
Totaal	206	100,0%

Hoeveel keer kwam je in de afgelopen 12 maanden in een museum met kinderen?

Museumbezoek	Alle respondenten	
	aantal	procent
0 keer	13	6%
1-2 keer	77	37%
3-5 keer	61	30%
Meer dan 5 keer	55	27%
Totaal	206	100,0%

Doordat ik De Betovering heb bezocht ben ik van plan...vaker een culturele activiteit te bezoeken (bijvoorbeeld een concert, toneelstuk of tentoonstelling)

Voorgenomen cultuurbezoek	Alle respondenten	
	aantal	procent
Eens	123	60%
Neutraal	70	34%
Niet eens	13	6%
Totaal	206	100%

Website en programmapfolder

Van alle respondenten geeft 76% aan de website van De Betovering te kennen. Bij de vraag of mensen tips voor ons hebben, geeft een deel juist een compliment ('heel duidelijk', 'fijn dat je kunt filteren', 'heel overzichtelijk').

72% van de respondenten geeft aan de programmapfolder te kennen. Ze kennen de folder van de volgende plekken:

Waar ken je de folder van?	% van alle respondenten	% van de mensen die de folder kennen
via school	37%	52%
uit de bibliotheek	8%	11%
in een theater	15%	21%
op een andere plek	15%	20%

Culturele interesse

In de enquête is gevraagd in welke cultuur respondenten interesse hebben. Er is een veelheid aan combinaties van landen en werelddelen geantwoord. Een aantal respondenten is kritisch op de vraag of heeft niet goed gelezen (de voorbeelden beschouwd als enige opties). Verschillende mensen benadrukken dat juist alle culturen interessant zijn, al helemaal voor kinderen en zeker de diversiteit zoals deze in de stad voorkomt.

In welke cultuur heb je vooral interesse?	Genoemd
(West-)Europees	65
Alles, wereld, zo veel mogelijk	36
Aziatisch (incl Indonesisch en Moluks)	31
Afrikaanse culturen	23
Surinaams	5
Oost-Europees (bijv. Balkan, Polen en Oekraïne)	5
Zuid-Amerikaans	4
Arabisch/Midden Oosten	3
Nederlands	3
Noord-Europees	2
Zuid-Europees	2
Oceanië	1
Islamitisch	1
Niet beantwoord	31

Nb. één respondent heeft de vraag anders geïnterpreteerd en noemt dovencultuur.

Tot slot

De slotvraag was “Stel, je bent de baas van De Betovering. Wat zou je doen om het festival te verbeteren of leuker te maken?”

Uit de veelheid van antwoorden hebben we een aantal geselecteerd:

Meer workshops, want die waren uitverkocht. Meer straattheater, openbaar
Meerdere gratis activiteiten
Meer activiteiten
Nog meer workshop dingen.. voor meer kinderen
Meer hiphop voor kinderen. En theatersport
Ik vind het al heel leuk. We kwamen een nijlpaard tegen op straat, erg leuk! Misschien meer straattheater?
Roxy dekker ☺
Meer workshops voor de allerkleinsten
Meer kleine kortdurende laagdrempelige gratis/goedkope programma's en iets meer geld vragen voor de grotere programma's. Iets meer programma's voor de leeftijd 1-4.
Meer muziek. Dat was er vroeger ook. Nu niet of nauwelijks
Minder chaotisch
De bar open na de voorstelling!!!
meer en laagdrempeligere locaties
Ik zou meer inloop workshops doen omdat sommige kinderen/ouders pas laat willen beslissen en vaak is dan al veel vol
Niet voor de website maar wel voor het theater. Betere begeleiding personeel ivm zitplekken voor de kinderen.
Het lijkt me goed zo. De prijzen niet verhogen. Toegankelijk voor iedereen zou mooi zijn
Meer gratis activiteiten voor mensen voor wie/in wijken waar de drempel extra hoog is
Zorgen dat er op de dag zelf ook nog een aantal tickets zijn voor populaire activiteiten, voor mensen die niet zover vooruit plannen
Het is al leuk, goedkoper maken
Divers en representatief voor inwoners van den haag aanbod maken
Wellicht meer keuze voor de minderbedeelden kinderen? Alhoewel er wel gratis voorstellingen zijn .. Verder is het een geweldig festival!
Nog meer goedkoop theater
Wat minder duur
Het festival is fantastisch ik zou het meer promoten bij de buitenschoolse opvang.

It's perfect

wat een leuke vraag, maar ik heb geen idee. Ik ben maar bij 2 activiteiten geweest en die waren erg leuk, toegankelijk en zouden we een volgende keer zo weer bezoeken.

doe het op andere momenten van het jaar

Miss ook wat activiteiten voor kinderen boven 12. (De voorstellingen zijn overigens wel echt top!)

Uitbreiden naar heel het land

Voortborduren op huidige ervaringen

uitwaaien naar andere/omliggende steden

Vaker per jaar organiseren